

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst-terviktekst
14.07.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 04.07.2024, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
25.06.2024 otsus nr 439

Krediidiinkassode ja -ostjate seadus¹

Vastu võetud 12.06.2024

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus reguleerib krediidihaldustegevust, sealhulgas krediidihaldusteenuse osutamine, krediidiinkasso ja krediidiostja tegevust, nende isikute üle järelevalve teostamist ning nende isikute vastutust.
- (2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamine

- (1) Käesolevat seadust kohaldatakse krediidiinkassole ja krediidiostjale, kes on asutatud Eestis ja kes tegutseb Eestis või kelle elukoht on Eestis, samuti krediidihaldustegevusele ning Eestis asutatud krediidiinkasso filiaalile välisriigis ja välisriigis asutatud krediidiinkasso ja krediidiostja tegevusele Eestis.
- (2) Kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat seadust sellisele krediidihaldustegevusele, millega tegeleb krediidiiasutus või krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidiandja või hüpoteekkrediidiandja (edaspidi *krediidiandja*) ning krediidivahendaja või hüpoteekkrediidivahendaja (edaspidi *krediidivahendaja*). Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud juhul ei käsitata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asutatud krediidiiasutust, krediidiandjat või -vahendajat krediidiinkassona.
- (3) Kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesolevat seadust investeerimisfondide seaduses sätestatud fondivalitseja krediidihaldustegevusele.

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) krediidihaldustegevusele, kui krediidileping on sõlmitud kolmandas riigis asutatud krediidiiasutusega või krediidiandjaga, välja arvatud juhul, kui krediidileping või sellest tulenev nõue loovutatakse lepinguriigis asutatud krediidiiasutusele või krediidiandjale;
- 2) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele lepinguriigis asutatud krediidiiasutuse poolt;
- 3) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele või krediidihaldustegevusele, kui krediidilepingu on sõlminud isik, kes ei ole krediidiiasutus, ja krediidisaja on muu isik kui tarbija;
- 4) notarile, kohtutäiturile, pankrotihaldurile ja advokaadile, kui nende kutsetegevus hõlmab käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevust.

§ 3. Krediidiinkasso, krediidihaldustegevus ja krediidiostja

- (1) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse tähenduses äriühing, kelle peamine ja püsiv majandustegevus hõlmab krediidihaldustegevust, millega ta ise haldab krediidiiasutuse või krediidiandja krediidilepingut, mille täitmiseiga ollakse viivituses, või ta teeb seda krediidiostja nimel, muu hulgas korraldab lepingute või lepingutest tulenevate nõuete täitmist.
- (2) Krediidihaldustegevus käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt on krediidiiasutuse või krediidiandja viivituses oleva krediidilepinguga seotud üks või mitu järgmist tegevust:

- 1) krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahaliste kohustuste sissenõudmine või tasumisele kuuluvate maksete kogumine krediidisajaajalt;
- 2) krediidilepingust tulenevate krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisajaajaga läbirääkimiste pidamine, lähtudes muu hulgas krediidiostja juhistest;
- 3) krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepinguga seotud kaebuste haldamine;
- 4) krediidisajaaja teavitamine krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepinguga seotud intressimäärade, tasude või maksete muutumisest.

(3) Krediidiinkasso võib tegeleda ühe või mitme käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud krediidihaldustegevusega ja omandada või hallata nõudeid, mis tulenevad muudest lepingutest kui krediidilepingud. Krediidiinkassol on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus üks või mitu krediidihaldustegevust osaliselt edasi anda kolmandale isikule (edaspidi *krediidihaldusteenuse osutaja*). Krediidiinkasso võib tegutseda üksnes aktsiaseltsi või osühinguna.

(4) Krediidiinkassona ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses isikut, kes oma põhi- või kõrvaltegevusena vahendab isikuandmete kaitse seaduse §-s 10 sätestatud võlasuhte rikkumisega seotud andmeid (edaspidi *maksehäireinfo*) või edastab maksehäireinfot kolmandale isikule ning ei tegele ühegi muu käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega.

(5) Krediidiostja käesoleva seaduse tähenduses on selline juriidiline isik või füüsiline isik, kes omandab oma majandus- või kutsetegevuse käigus krediidiasutuse või krediidiandja viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude. Krediidiostjana ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses sellist krediidiasutust, krediidiandjat ja krediidivahendajat, kes omandab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude.

(6) Kui krediidiinkasso omandab ise viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, kaasnevad talle käesolevas seaduses krediidiostjale ettenähtud õigused ja talle kohaldatakse käesolevas seaduses krediidiostjale ettenähtud kohustusi, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud ja käesoleva seaduse § 47 lõigetes 1–4 ja 6 sätestatud.

(7) Lepinguriigi krediidiostja määrab tarbijaga sõlmitud viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamiseks krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja, kes tegeleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusega (edaspidi *krediidihaldaja*). Kolmanda riigi krediidiostja nimetab krediidihaldajaks krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja juhul, kui viivituses olev krediidileping on sõlmitud:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtjaga või tarbijajaga;
- 2) mikroettevõtjaga või väikese või keskmise suurusega ettevõtjaga.

(8) Kui krediidiostja omandab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatava viivituses oleva lepingu või sellest tuleneva nõude, ei pea ta selle haldamiseks nimetama krediidiinkassot, kuid sel juhul kohaldatakse tema suhtes käesoleva seaduse §-s 44 krediidilepingu haldamisega seotud toimiku ja selle pidamise kohta sätestatud.

(9) Kui tarbijakrediidilepingust tulenev kohustus on muutunud sissenõutavaks ja sellest tuleneva nõude on omandanud krediidiinkasso või ta on määratud seda haldama, võib krediidiinkasso krediidisajaajaga sõlmitud lepingu või sellest tuleneva nõude ümber kujundada üksnes juhul, kui see ei muuda krediidisajaaja olukorda halvemaks ja selle tulemusel suudab krediidisajaaja tõenäoliselt oma kohustused täita. Eelnimetatuga seoses võib krediidiinkasso teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks või tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 2) võlast osaliselt loobumiseks ja erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate võlgade summeerimiseks;
- 3) intressimäära muutmiseks, kuid mitte sellisel kujul, mis suurendab kogumina krediidisajaaja kohustusi ebamõistlikus ulatuses.

(10) Käesolevas seaduses käsitatakse võlaõigusseaduses sätestatud krediidilepingust tulenevate õiguste ja kohustuste omandamise all muu hulgas ka krediidilepingu omandamist.

(11) Krediidiinkasso klient käesoleva seaduse tähenduses on krediidiostja, krediidiasutus, krediidiandja või muu isik, kes on sõlminud lepingu krediidiinkassoga krediidihaldustegevuseks.

(12) Krediidiinkasso konsolideerimisgrupi kindlaks määramisel lähtutakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-st 9.

(13) Ühegi sellise muu isiku, asutuse või ühenduse nimes, nimetuses või ärinimes, kes ei ole krediidiinkasso, ei või kasutada sõna „krediidiinkasso” eesti ega muus keeles.

§ 4. Krediidiasutus, krediidiandja, krediidisajaaja ja krediidileping

(1) Krediidiasutus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337) artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud krediidiasutus.

(2) Krediidandja käesoleva seaduse tähenduses on krediidandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidandja või hüpoteekkrediidandja ja krediidivahendaja või hüpoteekkrediidivahendaja.

(3) Krediidisaaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud krediidilepingu krediidiasutuse või krediidandjaga.

(4) Krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidiasutusega, krediidandjaga või krediidandja vahendusel sõlmitud võlaõigusseaduse § 401 kohane leping.

(5) Krediidiasutuse viivituses olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on igasugune krediidileping, mis on liigitatud viivisnõudeks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 47a sätestatule.

(6) Krediidandja viivituses olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on tarbijakrediidileping, millest tulenev kohustus on muutunud osaliselt või täielikult sissenõutavaks vastavalt võlaõigusseaduse § 82 lõikes 7 sätestatule.

§ 5. Päritoluriik, sihtriik, välisriik ja kolmas riik

(1) Krediidinkasso päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on tema registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(2) Krediidinkasso sihtriik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole krediidinkasso päritoluriik ja kus on tema filiaal või kus ta tegeleb krediidihaldustegevusega, või lepinguriik, kus on krediidisaaja elukoht või registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(3) Krediidostja päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on krediidostja või tema määratud esindaja elukoht või registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(4) Kolmanda riigi krediidostja käesoleva seaduse tähenduses on krediidostja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole lepinguriigis või oma riigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral peakontor ei ole lepinguriigis.

(5) Kolmas riik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole lepinguriik. Välisriik käesoleva seaduse tähenduses on nii lepinguriik kui ka kolmas riik.

2. peatükk Krediidinkasso tegevusluba

§ 6. Tegevusluba

(1) Krediidinkassona tegutsemiseks peab olema tegevusluba.

(2) Tegevusluba krediidinkassona tegutsemiseks on tähtajatu.

(3) Tegevusluba ei kehti tütarettevõtja suhtes ja see ei ole üleantav.

(4) Tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega.

§ 7. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad tegutseva äriühingu (edaspidi *taotleja*) äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesolevas peatükis avaldus, dokumendid ja andmed koos *taotlus*):

1) põhikirja ära kiri või aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;

2) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;

3) aktsia- või osakapitali suurus ning selle sissemaksmist tõendavad dokumendid;

4) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;

5) andmed taotleja juhatuse ja nõukogu olemasolu korral nõukogu liikmete (juhatuse või nõukogu liige edaspidi *juht*) kohta vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatule;

- 6) juhtide ja taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta väljavõtte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;
- 7) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmed;
- 8) käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud nõuetele vastavad sise-eeskirjad, sealhulgas raamatupidamise sise-eeskiri ja sisekontrollisüsteemi toimimise kord;
- 9) käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud nõuetele vastavad siseprotseduurid krediidisaaaja kaebuse registreerimiseks ja lahendamiseks;
- 10) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutajaga sõlmitud tegevuse edasiandmise leping;
- 11) andmed taotleja audiitorettevõtja ja siseaudiitori kohta, mis sisaldavad neist igäihe nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta või registrikoodi;
- 12) organisatsiooni struktuuri kirjeldus, mis sisaldab vajaduse korral krediidiinkasso tegevuse edasiandmise korra kirjeldust;
- 13) kavandatavate teenuste osutamiseks vajalike infosüsteemide ja muude tehnoloogiliste vahendite kirjeldus;
- 14) teave, kas taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid;
- 15) tõend Finantsinspeksiooni seaduse § 45³ lõikes 2 sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(2) Kui taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid, esitab taotleja käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud nõuetele vastava maksekonto andmed.

§ 8. Äriplaan

(1) Äriplaan peab sisaldama:

- 1) kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsiooni ja juhtimisstruktuuri ning sisekontrollisüsteemi kirjeldust;
- 2) tegevusstrateegia, plaanitavate teenuste, eeldatavate klientide ja konkurentide, kavandatava turuosa ning asjakohasel juhul välisriikides plaanitava tegevuse kirjeldust ja analüüsi;
- 3) plaanitavate teenuste osutamisega seotud isikute õiguste, kohustuste ja vastutuse kirjeldust;
- 4) varade ja aktsia- või osakapitali suurust ning aastabilansside ja finantsnäitajate plaane, milles on muu hulgas nimetatud tulud, kulud, kasum ja rahavood ning nende aluseks olevad eeldused;
- 5) teenuse osutamisega seotud kohustuste kirjeldust, sealhulgas teavet selle kohta, kuidas tagatakse krediidisaaajate huvide kaitse, ja asjakohasel juhul rahaliste vahendite vastuvõtmise korralduse kirjeldust;
- 6) muid tähtsaid asjaolusid.

(2) Äriplaan esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda äriplaani täiendamist, kui tema hinnangul:

- 1) ei ole äriplaanis esitatud finantsnäitajad või muud andmed usaldusväärsed;
- 2) ei ole äriplaani põhjal võimalik veenduda tegevusloa taotleja suutlikkuses rakendada usaldusväärseks tegutsemiseks kohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, vahendeid ja protseduure;
- 3) krediidisaaajate huvide kaitse ei ole piisav.

§ 9. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Finantsinspeksioon hindab 45 päeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotluses on esitatud kõik nõuetekohased andmed ja dokumendid.

(2) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmeid või dokumente või need ei ole nõuetekohaselt vormistatud, võib Finantsinspeksioon jätta taotluse läbi vaatamata või nõuda taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(3) Kui käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on teenuse pakkumiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab tegevusloa taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile need andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama tegevusloa taotlejale uue menetlustähtaja.

(6) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon muu hulgas teha kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralist audiitorkontrolli, teha päringuid riigi andmekogudest, saada taotleja juhtidelt ja audiitorilt, nende esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsate asjaolude kohta.

(7) Finantsinspeksioon võib jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus on esitatud oluliste puudustega;
- 2) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtajaks puudusi kõrvaldanud või

3) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni nõudmisel esitanud lisaandmeid ja -dokumente.

§ 10. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid hiljemalt kuus kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(2) Tegevusluba antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on taotluses märgitud krediidihaldusteenuse osutamiseks vajalikud teadmised ja organisatsiooniline suutlikkus ning krediidisaaajate huvide kaitse on piisavalt tagatud.

(3) Finantsinspeksioon võib tegevusloa väljastada koos kõrvaltingimusega. Kui seatud kõrvaltingimus ei ole nõuetekohaselt täidetud, võib Finantsinspeksioon tunnistada tegevusloa kehtetuks.

(4) Tegevusloa kohta tehtavas otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) selle isiku ärinimi ja registrikood, kelle kohta otsus tehakse;
- 2) selle teenuse liik, mille kohta otsus tehakse;
- 3) otsuse tegemise ja jõustumise kuupäev.

§ 11. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides krediidiinkassole sätestatud nõuetele;
- 2) taotleja aktsia- või osakapital ei ole täielikult sisse makstud;
- 3) taotleja juht, audiitorettevõtja, siseaudiitor, taotlejas olulist osalust omav isik, aktsionär või osanik ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle piisava järelevalve teostamist või see on takistatud sellise teise riigi õigusaktidest, kus on asutatud isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu;
- 5) tegevusloa taotlejal ei ole piisavalt vahendeid või kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks krediidiinkassona;
- 6) tegevusloa taotleja esitatud andmetest selgub, et tema kavandatav püsiva ja kestva majandustegevuse koht ei ole Eestis;
- 7) käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud sise-eeskiri või muud asjakohased protseduurireeglid ei ole taotleja tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet arvestades piisavad, proportsionaalsed või üheselt mõistetavad või on kehtiva õigusega vastuolus;
- 8) tegevusloa taotleja organisatsiooniline tase ja infotehnoloogilised süsteemid või muud tehnoloogilised vahendid ei ole teenuse osutamiseks piisavad;
- 9) tegevusloa taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas ei ole tema organisatsiooni struktuur ja juhtimisstruktuur piisavad järjepidevaks tegevuseks krediidiinkassona ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist;
- 10) tegevusloa taotluse kohaselt soovib tegevusloa taotleja vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid, kuid tegevusloa taotlejale ei ole avatud või on suletud tegevusloa taotleja käesoleva seaduse § 47 kohane maksekonto.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatu hindamisel võetakse asjakohasuse korral arvesse muu hulgas:

- 1) tegevusloa taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
- 2) tegevusloa taotleja juhtorganite liikmete haridust, töökogemust, ärisidemeid, usaldusväarsust ja mainet;
- 3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;
- 4) tegevusloa taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(4) Taotleja ei või esitada uut tegevusloa taotlust kuue kuu jooksul arvates Finantsinspeksiooni tegevusloa andmisest keeldumise otsuse jõustumisest. Kui Finantsinspeksioon jätab tegevusloa taotluse läbi vaatamata käesoleva seaduse § 9 lõikes 7 sätestatu alusel, ei või tegevusloa taotleja uut tegevusloa taotlust esitada enne kolme kuu möödumist arvates tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmisest.

§ 12. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) krediidiinkasso lõpetamise otsuse tegemisel, kui Finantsinspeksioon on selleks andnud loa;

2) tegevusloa kehtetuks tunnistamisel, muu hulgas krediidiinkasso ühinemisel, mille puhul luba lõpeb ühendataval isikul, või uue krediidiinkasso asutamisel ühinemise teel, mille puhul luba lõpeb ühinevatel isikutel, või krediidiinkasso jagunemise korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 2 sätestatule;

3) krediidiinkasso pankroti väljakuulutamisel või kohtumäärusega pankrotimenetluse lõpetamisel raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel kaotab krediidiinkasso õiguse osutada teenust, milleks talle tegevusluba oli antud.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) krediidiinkasso ei ole oma tegevust 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates alustanud või tema tegevus on peatunud kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks;
- 2) krediidiinkasso on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid või krediidiinkasso eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus;
- 3) krediidiinkasso on oma tegevuse või juhtorgani liikme kohta olulisel määral avaldanud ebaõiget või eksitavat teavet või reklaami;
- 4) krediidiinkasso ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele, sealhulgas krediidisaaaja rahaliste vahendite vastuvõtmise ja hoidmise tingimustele;
- 5) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud oma tegevuse suhtes Eestis, sihtriigis või muus riigis, kus krediit väljastati, ettenähtud õigusnorme, sealhulgas krediidisaaajate kaitset või krediidivaldkonna nõuetekohast hoolsust käsitlevaid õigusnorme või selle valdkonna suhtes kehtivat hea usu põhimõtet;
- 6) krediidiinkasso kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku infot, või krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;
- 7) krediidiinkasso ja muu isiku vaheline märkimisväärne seos takistab piisava järelevalve teostamist;
- 8) krediidiinkasso või tema juht on rikkunud rahvusvahelist sanktsiooni või rikub rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks õigusaktidega kehtestatud korda;
- 9) välisriigi pädevalt järelevalveasutuselt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on krediidiinkasso olulisel määral rikkunud lepinguriigi või kolmanda riigi õigusaktis sätestatud või nende riikide pädevate järelevalveasutuste esitatud tingimusi;
- 10) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 11) krediidiinkasso ei täida käesolevas seaduses sätestatud kohustusi sise-eeskirja või -kontrolli ja krediidisaaaja kaebuse lahendamise kohta;
- 12) ilmneb, et krediidiinkasso on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale välisriigis, kus ta peamiselt tegutseb, kohalduvate nõuete täitmisest;
- 13) krediidiinkasso juhid, olulist osalust omavad isikud, audiitorettevõtja või siseaudiitor ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud ja neile ettenähtud nõuetele.

(2) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloaga antud õiguse äravõtmine, muu hulgas on tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kehtetu ka õigus või luba asutada filiaali ja õigus osutada piiriüleltsel teenust. Enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha krediidiinkassole ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise põhjuseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks krediidiinkasso taotluse alusel, kui krediidiinkasso aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse kohaselt ei tegele äriühing enam käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud teenuste osutamisega. Kui krediidiinkasso ühineb ja tegevust jätkab ühendav ühing, tunnistatakse kehtetuks ühendatava ühingu tegevusluba. Kui krediidiinkasso ühineb uue ühingu asutamisega, tunnistatakse kehtetuks ühinevate krediidiinkassode tegevusload. Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks ka jaotumise teel jagunemise korral. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui krediidiinkasso ei soovi enam osutada tegevusloas märgitud teenuseid ja ta esitab sellekohase taotluse.

(4) Krediidiinkasso taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks esitatakse Finantsinspeksioonile kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, et kõik kliendisuhed ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on tegevusluba.

(5) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, kui on alust arvata, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine võib kahjustada krediidisaaajate õigustatud huve.

(6) Finantsinspeksioon vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotluse läbi ja teeb otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(7) Finantsinspeksioon teavitab asjakohasel juhul tegevusloa kehtetuks tunnistamisest krediidiinkasso sihtriigi pädevat järelevalveasutust ja lepinguriigi pädevat järelevalveasutust, kus krediit väljastati, kui see ei ole krediidiinkasso sihtriik.

§ 14. Avalikkuse teavitamine

Teabe tegevusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks oma veebilehel hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval tööpäeval. Finantsinspeksioon võib sellist teavet sisaldava otsuse teha ka tervikuna avalikult kättesaadavaks, kui see on oluline krediidiinkasso klientide või krediidisaaajate või finantssektori stabiilsuse või läbipaistvuse jaoks.

§ 15. Krediidiinkasso andmete avalikustamine

(1) Tegevusloa saanud krediidiinkasso kantakse Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõike 4 alusel Finantsinspeksiooni veebilehel asuvasse krediidiinkassode nimekirja.

(2) Krediidiinkasso, kelle tegevusloa on lõppenud või tunnistatud kehtetuks, kustutatakse viivitamata Finantsinspeksiooni veebilehel asuvast krediidiinkassode nimekirjast.

§ 16. Tegevusloa andmise aluseks olnud andmete ja asjaolude muutumine

(1) Krediidiinkasso on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni kõigi nende andmete ja asjaolude muutumisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, mis olid aluseks krediidiinkasso tegevusloa andmise otsustamisel, ning esitama asjakohasel juhul järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) krediidiinkasso ärinime, asukoha aadressi või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, asukoha aadress või kontaktandmed;
- 2) põhikirja muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 3) sise-eeskirjadega kindlaks määratud korra või reeglite muutmise korral muudetud sise-eeskirjad;
- 4) juhtide vahetumise korral andmed vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatule;
- 5) siseaudiitori ja audiitorettevõtja vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad olulisel määral mõjutada krediidiinkasso finantsseisundit;
- 7) muu asjakohane teave vastavalt käesoleva seaduse §-s 7 sätestatule.

(2) Krediidiinkasso avalikustab Finantsinspeksiooni nõudmisel viivitamata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 4, 5 ja 7 nimetatud andmed ning dokumendid.

3. peatükk

Krediidiinkasso tegevus välisriigis ja välisriigi krediidiinkasso tegevus Eestis

§ 17. Krediidiinkasso tegevus välisriigis

(1) Eestis asutatud ja tegevusloa omav krediidiinkasso võib välisriigis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks välisriigis filiaali või osutades seal piiriüleselt teenust.

(2) Piiriüleselt osutatav teenus on krediidiinkasso teenus, mida ta osutab välisriigis, kus krediidiinkasso ega tema filiaal ei ole registreeritud. Juhul kui krediidiinkasso tegeleb krediidihaldustegevusega, mis puudutab välisriigis viibivaid või registreeritud isikuid, kuid krediidi on väljastanud Eestis asutatud krediidiiasutus või krediidiandja, ei käsitata seda tegevust filiaali asutamisenähtena välisriigis ega piiriüleselt teenuse osutamisenähtena.

(3) Teenuse osutamisel välisriigis peab krediidiinkasso järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides krediidihaldustegevusele ja sellega seonduvale ettenähtud nõudeid.

§ 18. Krediidiinkasso tegevus teises lepinguriigis

(1) Krediidiinkasso, kes soovib registreerida teises lepinguriigis filiaali või osutada teises lepinguriigis piiriüleselt teenust, teavitab sellest Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) sihtriigi nimi ja võimaluse korral selle lepinguriigi nimi, kus krediit anti, kui see ei ole sihtriik ega Eesti;
- 2) asjakohasel juhul filiaali aadress sihtriigis;
- 3) asjakohasel juhul krediidiinkasso ärinimi ja aadress sihtriigis;
- 4) sihtriigis teenuste juhtimise eest vastutavate isikute nimed, sealhulgas teave, kuidas nad vastavad käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse krediidiinkasso sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiiasutuse või krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormidega;
- 6) asjakohasel juhul rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste selliste õigusnormide täitmiseks kehtestatud menetluse kirjeldus, millega on sihtriigi õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 05.06.2015, lk 73–117);

7) kinnitus, et krediidiinkassol on asjakohased võimalused suhtluseks lepinguriigi keeles või krediidilepingus ettenähtud keeles;

8) teave selle kohta, kas krediidiinkassol on Eestis lubatud vastu võtta ja hoida krediidisaja rahalisi vahendeid.

(2) Kui krediidiinkasso haldab krediidiasutuse viivituses olevaid krediidilepinguid, edastab Finantsinspeksioon teabe 45 päeva jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe saamist sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele. Finantsinspeksiooni nõudmisel esitatakse eelnimetatud teave koos vandetõlgi tehtud või notariaalselt kinnitatud tõlkega selle sihtriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada.

(3) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkassot kuupäevast, millal teave vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele edastati, ja kuupäevast, millal sihtriigi pädevad järelevalveasutused kinnitasid teabe kättesaamist.

(4) Finantsinspeksioon edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe ka sellele lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiasutus krediidi andis, kui see riik ei ole sihtriik ega Eesti.

(5) Krediidiinkasso teavitab Finantsinspeksiooni, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub. Teavituse saamise järel teeb Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud toimingud.

§ 19. Krediidiinkasso filiaal kolmandas riigis ja piiriüleselt teenuse osutamine

(1) Krediidiinkasso, kes soovib asutada filiaali või osutada kolmandas riigis piiriüleselt teenust, taotleb Finantsinspeksioonilt sellekohase loa (edaspidi käesolevas peatükis *kolmandas riigis tegutsemise luba*).

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotlemiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas peatükis taotlus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

- 1) selle kolmanda riigi nimetus, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada või piiriüleselt teenust osutada;
- 2) filiaali asutamise korral filiaali asukoha aadress kolmandas riigis, organisatsiooni struktuuri kirjeldus ning andmed juhtimise eest vastutavate isikute kohta vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatud ning andmed selle kohta, kuidas juhtimise eest vastutavad isikud vastavad käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;
- 3) tegevuskava, mis sisaldab andmeid kõigi kolmandas riigis osutatavate teenuste ja tegevuste kohta, sealhulgas teavet selle kohta, kas seoses filiaali asutamise või piiriüleselt teenuse osutamisega antakse selles riigis tegevusi või ülesandeid edasi kolmandale isikule.

§ 20. Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemisele ning esitatud andmete, taotleja finantsseisundi, organisatsiooni ülesehituse ja tehniliste süsteemide või filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud.

(2) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel taotluse saamisest arvates.

(3) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole teatavaks viivitamata.

§ 21. Kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib keelduda kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest, kui:

- 1) filiaali juht või juhid ei vasta käesolevas seaduses krediidiinkasso juhtidele kehtestatud nõuetele;
- 2) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 3) krediidiinkasso organisatsiooni ülesehitus või krediidiinkasso vahendid ei ole piisavad tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks kolmandas riigis;
- 4) filiaali asutamine kolmandas riigis või krediidiinkasso esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada krediidiinkasso klientide huve või tegevuse usaldusväarsust Eestis või kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi teha Finantsinspeksiooniga koostööd, mille tõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet kolmandas riigis asutatud filiaali üle või seal osutatavate teenuste üle.

§ 22. Kolmandas riigis tegutsemise alustamine ja sellest Finantsinspeksiooni teavitamine

Krediidiinkasso võib alustada teenuste osutamist filiaali kaudu või piiriüleselt vastavalt kolmanda riigi õigusaktides krediidihaldustegevuse ja sellega seotud tegevuse kohta sätestatud. Enne kolmandas riigis tegevuse alustamist filiaali kaudu või piiriüleselt teatab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal kolmandas riigis teenuste osutamist alustatakse.

§ 23. Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamine

- (1) Finantsinspeksioon võib tunnistada kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks, kui:
- 1) krediidiinkasso on loa taotlemisel esitanud valeandmeid või krediidiinkasso eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid;
 - 2) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud asjaomase välisriigi krediidihaldustegevuse ja sellega seotud tegevuse kohta õigusaktides sätestatud nõudeid;
 - 3) krediidiinkasso või tema filiaal ei vasta kehtivatele loa saamise tingimustele;
 - 4) krediidiinkasso ei esita filiaali või kolmandas riigis osutatavate teenuste kohta Finantsinspeksioonile nõuetekohaseid aruandeid;
 - 5) krediidiinkasso või tema filiaali juht ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
 - 6) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
 - 7) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud asjaolud.

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole ja kolmanda riigi pädevale järelevalveasutusele viivitamata teatavaks.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest teadasaamist lõpetab krediidiinkasso teenuste osutamise selles kolmandas riigis asutatud filiaali kaudu Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

§ 24. Teises lepinguriigis asutatud isiku tegevus Eestis

(1) Teises lepinguriigis asutatud isik (edaspidi käesolevas paragrahvis *isik*), kes oma päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib tegeleda krediidihaldustegevusega, võib oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse väljastatud tegevusloa alusel Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks filiaali või osutades Eestis teenuseid piiriülevalt. Isik teavitab sellest oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) kui isikule on krediidi andmise riik teada, siis krediidi andmise riik, kui see ei ole Eesti ega selle isiku päritoluriik;
- 2) asjakohasel juhul Eestis asutatud filiaali aadress;
- 3) asjakohasel juhul Eestis krediidiinkasso kasutatav ärinimi ja aadress;
- 4) Eestis toimuva krediidihalduse juhtimise eest vastutava isiku nimi;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse selle isiku sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavatele Eesti õigusnormidele;
- 6) kinnitus, et sellel isikul on asjakohased võimalused suhtluseks eesti keeles või krediidilepingus ettenähtud keeles;
- 7) teave selle kohta, kas sellel isikul on päritoluriigis lubatud võtta vastu ja hoida krediidisaja rahalisi vahendeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab selle isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teabe kättesaamisest.

(3) Isik võib alustada Eestis teenuse osutamist alates järgmisest kuupäevast olenevalt sellest, kumb on varasem:

- 1) pärast käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase teavituse saamist oma päritoluriigi pädevalt järelevalveasutuselt;
- 2) kui Finantsinspeksioon ei ole edastanud käesoleva paragrahvi lõike 2 kohast teavitust teise lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, siis kahe kuu möödumisel arvates lõike 1 kohase teabe esitamisest Finantsinspeksioonile.

(4) Teises lepinguriigis asutatud isik järgib Eestis filiaali asutamise korral käesoleva seaduse §-des 41, 44 ja 58–60 sätestatud üldisele organisatsiooni ülesehitusele, krediidisaja kaebuse lahendamisele, huvide konflikti maandamisele ja vältimisele ning §-des 48–50 aruandlusele kehtestatud nõudeid.

(5) Finantsinspeksioon avalikustab teabe lepinguriigi krediidiinkasso kohta oma veebilehel vastavalt käesoleva seaduse §-s 15 sätestatule.

§ 25. Kolmandas riigis asutatud isiku tegevus Eestis

Kolmandas riigis asutatud isik ei tohi Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega piiriülevalt ega filiaali kaudu.

4. peatükk

Osaluse omandamine krediidiinkassos

§ 26. Oluline osalus

(1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus krediidiinkasso aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 20 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist või hääleõigustest või mis võimaldab avaldada olulist mõju tema juhtimisele.

(2) Olulise osaluse ja kontrollitava äriühingu määramisel lähtutakse väärtpaperituruse seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3, §-s 10 ja § 72¹ lõikes 1 sätestatust.

§ 27. Olulist osalust omandavale isikule esitatavad nõuded

Krediidiinkassos võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada või krediidiinkasso üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada igaüks (edaspidi käesolevas peatükis *isik*):

- 1) kes on laitmatu mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab krediidiinkasso kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele, sealhulgas kelle majanduslik usaldusväärsus võimaldab tagada krediidiinkasso korrapäraselt ja usaldusväärset tegevust arvestades selle krediidiinkasso senist ja kavandatud äritegevuse laadi;
- 2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab krediidiinkasso juhiks üksnes sellise isiku, kes vastab käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;
- 3) kes tagab, et krediidiinkasso järgib käesolevas seaduses sätestatud kapitalinõudeid ja rahaliste vahendite hoidmisele ettenähtud nõudeid ning et krediidiinkasso organisatsiooni struktuur võimaldab tema üle teostada tõhusat järelevalvet ning vahetada teavet ja teha koostööd pädevate järelevalveasutustega;
- 4) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et omandamine on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või et olulise osaluse omandamine suurendab selliseid riske;
- 5) kelle suhtes ei kohaldata rahvusvahelist sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses.

§ 28. Finantsinspektsiooni teavitamine osaluse omandamisest

(1) Isik, kes kavatses krediidiinkassos otsese või kaudse olulise osaluse omandada või suurendada osalust üle 20 või 50 protsenti krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või teha tehingu, mille tulemusel krediidiinkasso muutub tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab oma kavatsusest Finantsinspektsiooni ning esitab käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud määruses nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel krediidiinkassos sellise osaluse, kui see suureneb üle 20 või 50 protsenti krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või kui krediidiinkasso muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellel juhul on isik kohustatud pärast krediidiinkasso üle kontrolli saamist või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teada saamist viivitamata teavitama sellest Finantsinspektsiooni.

(3) Finantsinspektsioon teavitab osaluse omandajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

§ 29. Osaluse omandamisest teavitamisel Finantsinspektsioonile esitatavad andmed

(1) Osaluse omandamisest teavitamisel esitatakse käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks Finantsinspektsioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle äriühingu nimi, milles olulist osalust omandatakse või suurendatakse või mis muudetakse omandaja kontrollitavaks, ja selles äriühingus omandatava osaluse suurus;
- 2) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab muu hulgas aktsionäride nimekirja, millest nähtub igale aktsionärile kuuluvate aktsiate arv, või osanike nimekirja, millest nähtub igale osanikule kuuluva osa nominaalväärtus, ning andmeid omandaja omandatavate või talle varem kuulunud aktsiate või osade tüübi või osa suuruse ja hääle arvu kohta;
- 3) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta, samuti isiku usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ning väljavõtte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;
- 4) juriidilisest isikust omandaja osanike või aktsionäride või liikmete nimekiri ning andmed igale aktsionärile või liikmele kuuluvate aktsiate või osa suuruse kohta ja hääle arv;
- 5) juriidilisest isikust omandaja nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;
- 6) andmed juriidilisest isikust omandaja juhtorganite liikmete kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta ning senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, samuti nende isikute usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ning väljavõtte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;
- 7) kinnitus, et füüsilisest isikust olulise osaluse omandaja või juriidilisest isikust olulise osaluse omandaja või tema juhtorganite liikmete suhtes ei ole kehtestatud rahvusvahelist sanktsiooni;

8) omandaja ettevõtlustegevuse kirjeldus ning omandamisega seotud isikute majanduslike ja muude huvide kirjeldus;

9) kinnitus, et käesoleva seaduse § 27 punktis 2 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad tema õiguse olla krediidiinkasso juht;

10) juriidilisest isikust omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded, kui tegevusajalugu on nimetatud ulatuses olemas;

11) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ja temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud krediidiireitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema kohta ja asjakohasel juhul tema konsolideerimisgrupi kohta väljastatud krediidiireitingud;

12) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded;

13) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisu tõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;

14) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest katvatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või äriühingu üle kontrolli saavutada;

15) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtipaberituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 10 ja 72¹ sätestatule;

16) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtipaberituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 10 ja 72¹ sätestatule;

17) krediidiinkasso muutumise korral omandaja kontrollitavaks äriühinguks asjakohane tegevuskava ning muud kontrolli teostamisega ja kontrollosaluse saamisega seotud asjaolud;

18) ülevaade krediidiinkassos seoses osaluse omandamisega rakendatavast strateegiast, kui krediidiinkasso ei muutu omandamise tulemusel omandaja kontrollitavaks äriühinguks.

(2) Välisriigi kodanik esitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud karistusregistri väljavõtte asemel tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärse dokumendi, mille väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(3) Finantsinspeksioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema koostatud eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada muus keeles.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema juhatuse kinnitatud vormil. Finantsinspeksioon võib nõuda andmeid suuremas mahus, kui on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 10 korral on viimase majandusaasta lõppemisest möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide sisu võib täpsustada [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

§ 30. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise lubamise või keelamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 28 lõikes 3 nimetatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda lisaandmeid ja -dokumente 50 tööpäeva jooksul alates menetlustähtaja algusest.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõude esitamise ning omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Täiendavate lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(4) Kui menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab omandaja viivitamata Finantsinspeksioonile sellekohased andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teada saamise aja. Sel juhul teatab Finantsinspeksioon omandajale uue menetlustähtaja.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi pädev järelevalveasutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise, suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel koostööd välisriigi pädeva järelevalveasutusega kui see osutub Finantsinspeksiooni hinnangul vajalikuks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste pädevate järelevalveasutustega. Kui käesolevas seaduses ega Finantsinspeksiooni seaduses ei ole ette nähtud teisiti, edastab Finantsinspeksioon viivitamata teisele pädevale järelevalveasutusele kõik andmed, mis on olulise osaluse omandamise, suurendamise või omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel olulised.

(8) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud teavituse läbi vaatamata, kui teavitus või sellele lisatud dokumendid on oluliste puudustega, näiteks kui teavitus ei sisalda käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 nimetatud andmeid.

§ 31. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul on omandajal õigus oluline osalus omandada, seda suurendada või muuta krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise või suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu tegemisest või tegemata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon seda oma ettekirjutusega ei keela.

§ 32. Osaluse omandamise keelamise alused ja otsus omandamise kohta

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või selle alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses ega muudes õigusaktides sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete ja dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust osaluse omandamise ebasobivuses ja selles, et osaluse omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) krediidiinkasso muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ja selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd;
- 5) Finantsinspeksioonil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et omandamine toimub kolmanda isiku huvides või omandamisel hakatakse teostama kellegi teise õigusi.

(2) Finantsinspeksioon edastab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab järelevalvet teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida selle järelevalveasutuse hinnang olulise osaluse omandamise, suurendamise või omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega omandajal või isikul, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, krediidiinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamine iga kord keelata või seda piirata, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 nimetatud asjaolud. Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse käesoleva lõike alusel lõigetes 1 ja 3 sätestatud ettekirjutuse tegemisest olenemata. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse või selle osa oma veebilehel omandaja nõudmisel või vajaduse korral omal algatusel.

(5) Kui omandaja või isik, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, on teises lepinguriigis registreeritud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka krediidiinkassole, tema aktsiaraamatu pidajale ja muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 33. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega, osaga või muul moel kaasnevat hääleõigust ning osalusega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspektsiooni varasema ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspektsioon on teinud ettekirjutuse käesoleva seaduse § 32 lõike 3 alusel;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspektsiooni käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 või enne §-s 30 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid krediidiinkasso tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspektsiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kuue kuu jooksul üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

(4) Kui teostati tehingust, millega krediidiinkasso pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektsiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul õiguste teostamisest arvates.

§ 34. Olulise osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid või osa ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse krediidiinkassos või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist krediidiinkasso üle, teavitab ta sellest kavatsusest Finantsinspektsiooni viivitamata, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu või osa suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse tõttu või mõne tehingu tagajärjel kontrolli krediidiinkasso üle või olulise osaluse krediidiinkassos või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra. Sel juhul teavitab isik pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.

(3) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse § 28 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni.

(4) Krediidiinkasso esitab kahe nädala jooksul pärast üldkoosoleku toimumist kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu Finantsinspektsioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli krediidiinkassos oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ning selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-des 26 ja 28 sätestatule.

5. peatükk

Krediidiinkasso juhtimine ja organisatsiooni ülesehitus

§ 35. Asukoht ja peakontor

(1) Eestis äriregistrisse kantud ja Finantsinspektsioonilt tegevusloa saanud krediidiinkasso registrijärgne asukoht ning püsiva ja kestva majandustegevuse koht peavad olema Eestis.

(2) Krediidiinkasso põhikiri peab kindlaks määrama, et krediidiinkasso registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

§ 36. Nõukogu ja juhatuse liikmete arv

(1) Juhul kui krediidiinkassol on ette nähtud nõukogu, peab selles olema vähemalt kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Arvestades krediidiinkasso suurust, tegevuse laadi ja ulatust, võib Finantsinspektsioon nõuda nõukogu olemasolu krediidiinkassos.

(2) Krediidiinkasso juhatuses peab olema vähemalt kaks liiget.

§ 37. Nõuded juhi valimisele ja määramisele

(1) Krediidinkasso juhiks võib valida või määrata isiku, kellel on laitmatu maine.

(2) Isiku maine ei ole laitmatu, kui Finantsinspeksioon on tuvastanud asjaolud, mis seavad laitmatu maine olemasolu kahtluse alla või kinnitavad selle puudumist. Finantsinspeksioon arvestab isiku maine hindamisel muu hulgas seda, kas isik on olnud süüteoasjas süüdistatav või kahtlustatav või muul moel seotud süüteoasjaga või kas isik on toime pannud õigusvastase, pettusliku või usaldust kuritarvitava teo või on olnud seotud sellise teoga või selle uurimis- või järelevalvemenetlusega.

(3) Isiku maine ei ole laitmatu muu hulgas, kui:

- 1) ta on süüdi mõistetud esimese astme kuriteo eest või teda on karistatud varavastase, majandusalase, ametialase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 2) ta tegeleb või on tegelenud liigkasuvõtmisega vastavalt krediidandjate ja -vahendajate seaduse § 39 lõikes 4 sätestatule;
- 3) tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni;
- 4) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt või ta on esitanud järelevalveasutustele valeteavet või jätnud olulise teabe esitamata;
- 5) tema suhtes on käimas maksejõuetusmenetlus või on välja kuulutatud tema pankrot, välja arvatud juhul, kui kohus on isiku vabastanud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;
- 6) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud krediidandja, krediidivahendaja, krediidiasutuse, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;
- 7) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-s 49 sätestatule kohaldanud tegutsemiskeeldu või vastavalt §-s 49¹ sätestatule ettevõtluskeeldu, samuti juhul, kui tema suhtes on kohaldatud seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeldu või teataval erialal või ametikohal töötamise keeldu või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest.

(4) Väheoluliste vahejuhtumite kumulatsioon ei mõjuta isiku head mainet, välja arvatud juhul, kui selliseid vahejuhtumeid tervikuna hinnates on need olulised ja muu hulgas osutavad süsteemsetele rikkumistele.

(5) Krediidinkasso juhtidel tervikuna peavad olema piisavad teadmised ja kogemused ettevõtja juhtimiseks pädeval ning vastutustundlikul moel.

(6) Krediidinkasso juhiks valitaval isikul peab olema vajalik mahus aega oma tööülesannete täitmiseks sellel ametikohal ning ta peab oma teadmiste, oskuste ja kogemuste poolest sobituma juhtorgani koosseisu.

(7) Krediidinkasso juhiks, samuti selle emattevõtja või sellega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud valida või määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kelle suhtes kehtib ettevõtluskeeld või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist nii, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja tarbijate huvid on küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

§ 38. Juhtide ja töötajate kohustused ning ülesanded

(1) Krediidinkasso juhid ja töötajad tegutsevad nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, seades krediidinkasso ning tema klientide ja krediidisaajate majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest. Krediidinkasso juhid peavad olema suutelised korraldama krediidinkasso tegevust selliselt, et eelkõige tarbijatest krediidisaajate huvid oleksid piisavalt kaitstud.

(2) Krediidinkasso töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpsuse ja hoolikusega ning andma krediidisaajatele nõuetekohast teavet.

(3) Krediidinkasso juhid tagavad, et krediidinkasso organisatsiooni struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusalaodega ning on kehtestatud riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest teavitamise protseduurid, mis on krediidinkasso tegevuse laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.

(4) Krediidinkasso juhatuse kohustatud veendumaks, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid on ajakohased, hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on krediidinkasso heaks töölepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel tööd tegev füüsiline isik, kelle tööülesannete hulka kuuluvad krediidinkasso nimel teenuse osutamise seotud tegevused, sealhulgas krediidinkasso esindamine või selle juhtimine või kontrollimine.

(6) **Valdkonna eest vastutav ministervõib** määrusega kehtestada krediidiinkasso juhtidele ja töötajatele täpsemad kohustused ning ülesanded.

§ 39. Finantsinspeksiooni teavitamine juhtidest, siseaudiitorist ja audiitorettevõtjast

(1) Krediidiinkasso juhiks valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik Finantsinspeksioonile vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

1) ees- ja perekonnanimi, nime muutmise korral varasem nimi ning selle muutmise kuupäev ja põhjus, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, kodakondsus, elukoht, kontaktandmed, haridustee kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu, andmed ametiaja ja -koha kohta ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjeldus, samuti tema mainet ja usaldusväärset ning käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid;

2) andmed äriühingute kohta, milles tema osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust ja tegevusalade loetelu;

3) andmed võimalike huvide konfliktide ja isiku poolt ametiülesannete täitmisele pühendatava aja kohta;

4) kinnitus, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso juht;

5) väljavõte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritolu- või elukohariigi karistusregistri väljavõte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud.

(2) Krediidiinkasso esitab audiitorettevõtja valimise või määramise korral viivitamata Finantsinspeksioonile audiitorettevõtja ja vandeaudiitori aruande allkirjastaja nime ning kinnituse, et nende suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso audiitorettevõtja. Kinnitus tuleb esitada ka vandeaudiitori aruande allkirjastaja muutmise korral.

(3) Krediidiinkasso esitab siseaudiitori valimise või määramise korral Finantsinspeksioonile siseaudiitori nime, isikukoodi ja siseaudiitori kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso siseaudiitor.

(4) Krediidiinkasso on kohustatud juhi, siseaudiitori ja audiitorettevõtja valimise või määramise kavatsusest, volituste pikendamisest, samuti nende tagasiastumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt kümme päeva enne sellekohase otsuse tegemist või viivitamata pärast sellekohase avalduse saamist. Eelmises lauses nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed esitatakse Finantsinspeksiooni kinnitatud vormil. Finantsinspeksioon võib nõuda lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud täiendavat teavet.

§ 40. Krediidiinkasso juhi tagasikutsumine, valimata jätmine ja määramata jätmine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist või valimata või määramata jätmist järgmistel juhtudel:

1) isik ei vasta käesolevas seaduses juhtidele kehtestatud nõuetele;

2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

3) isiku tegevus krediidiinkasso juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline krediidiinkassot usaldusväärset ja kindlalt juhtima või korraldama krediidiinkasso juhtimist nii, et klientide ja krediidisajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidiinkasso ei ole täielikult või tähtajaks täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus tunnistada krediidiinkasso tegevusluba kehtetuks.

§ 41. Sise-eeskirjad

(1) Krediidiinkasso juhatus kehtestab oma otsusega krediidiinkasso ning tema juhtide ja töötajate tegevust korraldavad protseduurireeglid (edaspidi *sise-eeskirjad*), mille kohaselt tagatakse krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide ja krediidiinkasso juhtide otsuste täitmine, samuti teenuste õigus- ja korrapärane osutamine.

(2) Sise-eeskirjas määratakse juhtide ja töötajate teadmiste, oskuste ning kogemuste tase, mis on vajalik krediidiinkasso organisatsioonis konkreetsetel ameti- või töökohtadel ülesannete täitmiseks. Teadmiste ja pädevuse taseme määramisel arvestatakse ameti- või töökohtaga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku kvalifikatsiooni ning ametialast kogemust.

(3) Sise-eeskirjades kehtestatakse asjakohane kord ja menetlused, et tagada tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus, talitluspidevus ja huvide konfliktide vältimine. Juhatus teostab järelevalvet korra

ja menetluste rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärstust ning klientide ja krediidisaaajate huve toetaval viisil.

(4) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) asutusesisesse teabe ja dokumentide liikumise kord, sealhulgas teabe esitamise ja edastamise nõuded;
- 2) juriidilistest isikutest krediidisaaajate andmete ja füüsilistest isikutest krediidisaaajate isikuandmete töötlemise kord, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88);
- 3) töötajate töö- või ametiülesanded, alluvussuhted, aruandlusahelad, aruannete esitamise protseduur ja õiguste delegeerimine, sätestades funktsioonide lahususe krediidiinkasso nimel kohustuste võtmisel, teenuste kajastamisel raamatupidamises ja aruannetes ning riskide hindamisel;
- 4) juhtide sobivushindamise kord;
- 5) huvide konfliktide maandamise ja vältimise kirjeldus ja tegevuskava ning maandamise meetmed;
- 6) teenuse osutamise seotud tegevuste edasiandmise kord, sealhulgas nõuded krediidihaldusteenuse osutaja kvalifikatsioonile;
- 7) registripidamise, andmekogude pidamise ja andmete käitlemise kord;
- 8) sisemised protseduurireeglid, millega määratakse kasutatavate infotehnoloogiasüsteemide ja krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmise süsteemide turvalisus ning nende regulaarne kontrollimine;
- 9) sisekontrollisüsteemi toimimise kord ja riskijuhtimise reeglid ning nende rakendamise kord;
- 10) sisemised protseduurireeglid krediidiinkasso tegevust reguleerivates õigusaktides kehtestatud kohustuste rikkumise või võimaliku rikkumise kohta teavituste vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning tagajärgedega tegelemiseks;
- 11) raamatupidamise sise-eeskirjad;
- 12) filiaalide olemasolu korral tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimise kord;
- 13) krediidisaaajale teabe ja krediidilepingu mittekohase täitmise seotud hoiatuste edastamise kord;
- 14) krediidisaaaja kaebuse registreerimise ja lahendamise kord;
- 15) tegevuspõhimõtted, mis tagavad krediidisaaajate kaitset ning õiglast ja hoolsat kohtlemist käsitlevate õigusnormide järgimise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja asjakohasel juhul nende vajadust võlanõustaja või muu sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele;
- 16) järelevalve eesmärgil esitatavate aruannete koostamise ja esitamise kord, sealhulgas aruannete koosseis ja koostamise regulaarsus, vastavate ülesannete eest vastutavad töötajad, kasutatavad infosüsteemid ja sisekontrolli protseduurid esitatud teabe korrektsuse kontrollimiseks.

(5) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada sise-eeskirjadele esitatavad täpsemad nõuded.

§ 42. Sisekontrollisüsteem

(1) Krediidiinkassos peab olema loodud ja rakendatud piisav sisekontrollisüsteem, mille eesmärk on tagada krediidiinkasso tegevuse vastavus käesolevale seadusele, kehtivatele sise-eeskirjadele ning vastuvõetud otsustele krediidiinkasso kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel.

(2) Sisekontrolli teostamiseks tuleb krediidiinkassos sise-eeskirjadega kehtestada tegevuspõhimõtted ja reeglid käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seonduvate muude riskide tuvastamiseks, maandamiseks või vältimiseks seoses klientidele teenuste osutamisega ja krediidihaldusega. Nimetatud tegevuspõhimõtted ja reeglid peavad Finantsinspektsioonil võimaldama järelevalveülesandeid efektiivselt täita.

(3) Krediidiinkasso nõukogu või selle puudumise korral osanike koosolek määrab siseaudiitori või selle funktsiooni teostamiseks isiku (edaspidi *siseaudiitor*), kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsesobivus ja laitmatu ärialane maine. Siseaudiitorile kohaldatakse audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Siseaudiitor ei või täita ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.

(4) Siseaudiitor peab tagama, et:

- 1) regulaarselt kontrollitakse krediidiinkasso ning selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavust käesolevale seadusele ja selle alusel antud õigusaktidele, Finantsinspektsiooni ettekirjutustele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, krediidiinkasso sõlmitud lepingutele ja heale tavale ning hinnatakse krediidiinkassos kehtestatud sise-eeskirjade ja otsuste vastavust õigusaktidele ning krediidiinkasso kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete sobivust ja tulemuslikkust;
- 2) krediidihaldusteenuse osutamise eest vastutavaid isikuid nõustatakse käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;
- 3) krediidiinkasso juhatusele ja nõukogu olemasolu korral nõukogule esitatakse regulaarselt käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud kohustuste täitmisega seotud aruandeid.

(5) Krediidiinkasso tagab siseaudiitorile kõik tema ülesannete täitmiseks vajalikud töötingimused ja õigused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet krediidiinkasso juhtidelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

(6) Siseaudiitor on kohustatud talle krediidiinkasso kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab või võib osutada olulisele õigusrikkumisele või krediidisaaaja huvide kahjustamisele, viivitamata kirjalikult edastama lisaks krediidiinkasso juhtidele, nõukogu puudumisel ka osanikele või nende esindajatele ning Finantsinspektsioonile.

§ 43. Krediidinkasso tegevuse edasiandmine

(1) Krediidinkasso võib krediidihaldustegevuse krediidihaldusteenuse osutajale edasi anda (edaspidi *tegevuse edasiandmine*) tingimusel, et ta sõlmib kirjaliku lepingu ja krediidinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest, ning kui:

- 1) krediidinkasso ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel sõlmitavas tegevuse edasiandmise lepingus määratakse krediidihaldusteenuse osutaja kohustus järgida õigusaktidest tulenevaid norme, sealhulgas asjakohaseid Euroopa Liidu ja välisriikide õigusaktide norme, mis on kohaldatavad krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või krediidilepingu suhtes;
- 2) tegevuse edasiandmine ei põhjusta olukorda, kus krediidinkasso ise ei tegele enam krediidihaldustegevusega, mille jaoks on talle väljastatud tegevusluba;
- 3) tegevuse edasiandmise leping ei muuda krediidinkasso ja krediidiosutaja vahelist lepingulist suhet ega krediidinkasso kohustusi krediidiosutaja või krediidisaaja ees;
- 4) tegevuse edasiandmine ei muuda kehtetuks ega muuda mis tahes muid tingimusi, mille alusel krediidinkasso tegevusluba anti;
- 5) tegevuse edasiandmine ei takista krediidinkasso üle vajalikul tasemel finantsjärelevalve teostamist;
- 6) krediidinkassol säilib pärast tegevuse edasiandmist vahetu ligipääs edasiantud tegevuste kohta käivale teabele;
- 7) pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist on krediidinkassol pädevus ja ressursid tegelemaks edasiantud krediidihaldustegevusega;
- 8) tegevuse edasiandmine ei takista ega mõjuta krediidinkasso sisekontrolli kvaliteeti, usaldusväärsust ega toimimist;
- 9) tegevuse edasiandmisega ei delegeeri krediidinkasso juhtorgani liikmed oma vastutust ning tegevuse edasiandmine ei kahjusta muul viisil klientide ega krediidisaajate huve;
- 10) tegevuse edasiandmine ei takista krediidinkasso tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel ega vähenda teenuse osutamise kvaliteeti;
- 11) krediidihaldusteenuse osutajal on vajalikud teadmised ja oskused ning ta on võimeline neid kohustusi täitma;
- 12) tegevuse edasiandmisel võtab krediidinkasso tarvitusele kõik meetmed, et vältida lisariske krediidinkasso tegevusele;
- 13) on täidetud muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded.

(2) Krediidinkasso võib ka muud tegevust kui krediidihaldustegevust kolmandatele isikutele edasi anda, kuid üksnes tingimusel, et krediidinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest.

(3) Enne tegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale või muudele kolmandatele isikutele teavitab krediidinkasso Finantsinspektsiooni. Asjakohasel juhul tuleb teavitada sihtriigi pädevaid järelevalveasutusi, kui on tegemist krediidiasutuse sõlmitud krediidilepinguga.

(4) Krediidinkasso säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ja krediidihaldusteenuse osutajale antud olulisi kirjalikke juhiseid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõpetamist.

(5) Finantsinspektsioonil on õigus nõuda krediidinkassolt ja krediidihaldusteenuse osutajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ning muid käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumente ja teavet.

(6) Krediidihaldusteenuse osutajal, kellele on krediidinkasso tegevus edasi antud, ei ole lubatud vastu võtta krediidisaaja rahalisi vahendeid, mis on krediidisaajale antud krediidiasutuse sõlmitud krediidilepinguga. Eelnimetatud ei kohaldata juhul, kui on tegemist teise krediidinkassoga ja talle on selline õigus antud. Juhul kui on tegemist krediidiantja sõlmitud krediidilepinguga, võib krediidihaldusteenuse osutaja võtta krediidisaaja rahalisi vahendeid vastu üksnes juhul, kui ta kannab need esimesel võimalusel edasi krediidinkassole.

(7) Finantsinspektsioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele krediidihaldusteenuse osutajale või muule kolmandale isikule krediidinkassoga seotud tegevuse edasiandmise lõpetamist või kõigi krediidinkasso poolt krediidihaldusteenuse osutajatega või muude kolmandate isikutega sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist, kui:

- 1) rikutakse krediidinkasso klientide õigustatud huve või krediidisaajate õigusi või on sellise rikkumise oht või kui ohustatakse teenuse osutamise stabiilsust või usaldusväärsust;
- 2) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel, kes teostab järelevalvet kolmanda riigi isiku üle, ei ole õiguslikku alust või võimalusi teha Finantsinspektsiooniga koostööd;
- 3) krediidihaldusteenuse osutaja või muu kolmas isik, kes on asutatud kolmandas riigis, ei vasta käesolevas seaduses sätestatuga vähemalt samaväärsetele nõuetele;
- 4) rikutakse käesolevas seaduses sätestatud muid tingimusi.

6. peatükk

Nõuded krediidiinkasso tegevusele

§ 44. Krediidilepingu haldamisega seotud toimiku pidamine

(1) Krediidiinkasso peab krediidilepingu haldamise eesmärgil kogutud vajalike andmete ja dokumentide kohta toimikut (edaspidi käesolevas paragrahvis *toimik*) alates hetkest, kui ta määrati viivituses olevat krediidilepingut või sellest tulenevat nõuet haldama. Kui krediidiostja ei määra enda esindajaks krediidiinkassot, peab toimikut krediidiostja. Toimikut peetakse iga krediidisaaaja kohta eraldi.

(2) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja tagab kogu selle perioodi jooksul, mil nõuet hallatakse, krediidisaaaja vajalike andmete ja dokumentide olemasolu toimikus.

(3) Krediidiinkassol või asjakohasel juhul krediidiostjal on õigus saada viivituses oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõude sissenõudmiseks krediidiasutuselt või krediidiandjalt tarbijakrediidi andmise, jälgimise ja hindamise kohta peetud krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-s 48 sätestatud krediiditoimikust neid andmeid, mis on kogutud konkreetse tarbija kohta vastutustundliku laenamise põhimõtte täitmiseks, sealhulgas krediidivõimelisuse hindamise aluseks olnud perioodil tarbija tehtud maksetehingute andmeid kujul, mis võimaldab saada ülevaate tarbija maksetehingutest tulu- ja kululiikide lõikes. Krediidiasutus või krediidiandja võib esitada täiendavaid selgitusi tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohta. Krediidiinkasso või krediidiostja võib saadud andmeid kasutada üksnes eesmärgipäraselt ja seoses kõnealuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamisega käesoleva seaduse § 3 lõike 2 tähenduses.

(4) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja säilitab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud andmed ning dokumendid vähemalt viis aastat pärast nõude haldamise lepingu lõpetamist, kuid mitte kauem kui kümme aastat.

(5) Toimik peab andma piisava teabe krediidilepingu haldamise eest vastutavale isikule, samuti siseaudiitorile ja audiitorile ning Finantsinspeksioonile krediidilepingu haldamise ja muutmise kohta. Sellekohase järelepärimise peale on krediidiinkasso kohustatud edastama tarbijakrediidilepinguga seotud toimiku ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.

§ 45. Krediidihalduslepingu sõlmimine

(1) Kui krediidiostja ise ei tegele krediidihaldustegevusega, sealhulgas võttes arvesse käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 sätestatud, sõlmitakse krediidiostja ja krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja vahel krediidilepingu haldamiseks leping (edaspidi *krediidihaldusleping*). Krediidihaldusleping peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas tähtajad ja muud olulised tingimused, millal ja mille kohaselt kantakse krediidisaaaja makstud summad üle krediidiostjale;
- 2) krediidiinkassole, krediidiasutusele või krediidiandjale makstava tasu suurus või selle arvutamise meetod;
- 3) ulatus, mis määral saab krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja esindada krediidiostjat suhtluses krediidisaaajaga;
- 4) poolte kohustus järgida krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes kohaldatavaid Euroopa Liidu ja riigisisese õiguse norme;
- 5) poolte kohustus kohelda krediidisaaajat õiglaselt ja hoolsalt;
- 6) krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja kohustus teavitada krediidiostjat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale.

(2) Krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja säilitab vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast krediidihalduslepingu lõpetamise kuupäeva krediidihalduslepingu ja järgmised andmed:

- 1) krediidiostja ja krediidisaaajaga peetud kirjavahetus;
- 2) krediidiostjalt saadud juhised iga viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude kohta.

(3) Krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja on kohustatud Finantsinspeksioonile edastama kõik käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed.

7. peatükk Nõuded krediidiinkasso kapitalile ja krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmisele

§ 46. Krediidiinkasso aktsia- ja osakapital

- (1) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema täielikult sisse makstud.
- (2) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 25 000 eurot.

§ 47. Krediidisaaja poolt maksete tegemine seoses kohustuse täitmisega ja sellega seotud rahaliste vahendite hoidmine

- (1) Krediidikassasse peab hoidma krediidisaaja kohustuste täitmiseks tasutud rahalisi vahendeid eraldi maksekontol. Krediidikassasse ei või neid rahalisi vahendeid kasutada oma majandustegevuses ka mitte juhuks, kui krediidikassasse on sõlminud krediidistjaga krediidihalduslepingu, mis näeb ette nimetatud vahendite vastuvõtmist krediidisaajalt.
- (2) Krediidikassasse peab avama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekonto üksnes krediidiasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis.
- (3) Krediidikassasse esitab Finantsinspeksioonile viivitamata asjakohase teabe käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontode kohta ja teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui teave muutub.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontol olevad krediidisaaja kohustuste täitmiseks tasutud rahalised vahendid ei kuulu krediidikassasse pankrotivara hulka ning neid ei saa kasutada sihtvarana võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ega pankrotimenetluse läbiviimiseks.
- (5) Kui krediidisaaja teeb krediidikassasse makse krediidilepinguga seotud kohustuse osaliseks või täielikuks tasumiseks, esitab krediidikassasse krediidisaajale paberil või muul püsival andmekandjal tõendi või kinnituse makse tasumise kohta, millest peab olema krediidisaajale näha võlgnetava summa vähenemine.
- (6) Krediidisaajalt krediidikassasse tehtud maksed loetakse krediidistjale tasutuks olenemata sellest, kas krediidikassasse on need summad krediidistjale edastanud või mitte.

8. peatükk Raamatupidamine ja aruandlus

§ 48. Raamatupidamise korraldamine

- (1) Raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse vastavalt käesolevas seaduses, raamatupidamise seaduses, krediidikassasse põhikirjas ja raamatupidamise sise-eeskirjas ning muudes raamatupidamisarvestusega seotud õigusaktides sätestatule.
- (2) Raamatupidamine peab tagama tõese teabe saamise krediidikassasse finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.
- (3) Kui krediidikassas on õigus krediidisaajalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, kajastab krediidikassasse krediidisaajalt laekunud vahendeid oma bilansis kuni nende krediidistjale kandmiseni. Krediidikassasse avalikustab teabe krediidisaajalt vastu võetud, kuid krediidistjale edasi kandmata rahaliste vahendite kohta oma raamatupidamise aastaaruandes.

§ 49. Aruanded ja nende Finantsinspeksioonile esitamine

- (1) Krediidikassasse esitab Finantsinspeksioonile üldkoosoleku kinnitatud majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega kahe nädala jooksul pärast aktsionäride või osanike üldkoosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Kui krediidikassasse on nimetatud aruanded avalikustanud oma veebilehel või esitanud need äriregistrile kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, ei pea ta neid Finantsinspeksioonile esitama.
- (2) Krediidikassasse ja teise lepinguriigi krediidikassasse Eesti filiaal esitab Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruanded käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud regulaarsete aruannete periood on kvartal ja aruanded tuleb esitada Finantsinspeksioonile ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti. Kui aruande esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse regulaarne aruanne hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.
- (4) Finantsinspeksioonil on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule õigus nõuda ühekordselt või regulaarselt esitatavaid aruandeid ja andmeid, kui need on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses.
- (5) Finantsinspeksioonile esitatud aruannete põhjal võib Finantsinspeksioon või krediidikassasse esitada andmeid Rahandusministeeriumile Vabariigi Valitsuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ja Eesti Pangale seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiinkasso, välisriigi krediidiinkasso filiaali ja Eestis piiriülevalt teenuseid osutava krediidiinkasso aruannete vormid, koostamise meetodika ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

§ 50. Finantsinspeksioonile esitatud aruannete kontroll, puuduste kõrvaldamine ja algandmete säilitamine

(1) Finantsinspeksioon kontrollib käesoleva seaduse § 49 lõigetes 2–4 nimetatud järelevalvelise aruande vastavust nõuetele esimesel võimalusel pärast aruande laekumist.

(2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab järelevalvelises aruandes puudusi, teavitab ta sellest aruande esitajat.

(3) Järelevalvelise aruande esitaja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul puudused kõrvaldama ja esitama Finantsinspeksioonile parandatud aruande ilma põhjendamatu viivitusega. Parandatud aruanne tuleb Finantsinspeksioonile esitada ka juhul, kui aruande esitaja ise tuvastab varem esitatud andmetes vea või kui auditeeritud andmed erinevad varem esitatud auditeerimata andmetest.

(4) Järelevalvelise aruande koostamisel kasutatud algandmete allikaks olevaid dokumente on aruande esitaja kohustatud säilitama viis aastat. Nimetatud tähtaeg ei piira krediidiinkasso õigust säilitada andmeid ja dokumente pikema aja jooksul, kui nende töötlemiseks on krediidiinkassol muu õiguslik alus.

§ 51. Audiitorkontroll

(1) Krediidiinkasso raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.

(2) Krediidiinkasso audiitorettevõtjaks võib nimetada audiitortegevuse seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud ning piisavate teadmiste ja kogemustega usaldusväärse isiku.

(3) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitorettevõtja, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja loobub audiitorkontrolli tegemisest;
- 3) audiitorettevõtja on kaotanud Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt usalduse.

(4) Finantsinspeksiooni määratud audiitorettevõtja volitused kestavad, kuni üldkoosolek või osanike koosolek nimetab uue audiitorettevõtja.

§ 52. Audiitorettevõtja teavitamiskohustus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud Finantsinspeksiooni viivitamata kirjalikult teavitama krediidiinkasso auditeerimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide nõuete oluline rikkumine;
- 2) krediidiinkasso edasise tegevuse katkemise oht;
- 3) muudetud vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta;
- 4) olukord, mille tõttu krediidiinkasso ei ole võimeline täitma oma kohustusi või oht sellise olukorra tekkeks;
- 5) krediidiinkasso juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju krediidiinkassole või krediidisajale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt Finantsinspeksioonile andmete edastamisega ei rikota audiitortegevuse seaduses ettenähtud kutsesaladuse hoidmise kohustust ega lepinguga audiitorettevõtjale pandud konfidentsiaalsusnõuet.

9. peatükk Ümberkujundamine, ühinemine, jagunemine, lõpetamine ja pankrot

§ 53. Ümberkujundamine

Krediidiinkasso ümberkujundamine on lubatud üksnes osäühingust aktsiaseltsiks.

§ 54. Ühinemine

(1) Krediidiinkasso ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kui krediidiinkasso on ühendav ühing ja ta jätkab oma tegevust krediidiinkassona, teavitab ta viivitamata pärast tema ühinemise kandmist äriregistrisse Finantsinspeksiooni ja esitab teabe muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso ühinemise korral teise äriühinguga vastavalt äriseadustiku § 391 lõikes 1 sätestatule või uue äriühingu asutamise teel vastavalt sama paragrahvi lõikes 2 sätestatule krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta.

(4) Kui krediidiinkasso ühineb uue äriühingu asutamise teel või teise ühendava äriühinguga, kellel ei ole tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks, peab ta tegutsemiseks taotlema tegevusloa vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne ühinemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne ühinemisotsuse tegemist tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või nõuded loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on asjakohane tegevusluba.

§ 55. Jagunemine

(1) Krediidiinkasso jagunemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso jagunemise korral eraldumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 4 sätestatule tegevusluba eralduvale äriühingule üle ei anta. Kui eraldumise teel jagunemise korral jätkab jagunev krediidiinkasso oma tegevust krediidiinkassona, teavitab ta viivitamata pärast tema jagunemise äriregistrisse kandmist Finantsinspeksiooni ja esitab teabe muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso jagunemise korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 2 sätestatule krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta ja selle kehtivus lõpeb.

(4) Jagunemise korral krediidiinkasso vara üleandmisel omandavale äriühingule, kes ei ole krediidiinkasso, taotleb omandav äriühing krediidiinkassona tegutsemiseks tegevusloa vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne jagunemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne jagunemisotsuse tegemist esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kinnituse ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on vastav tegevusluba.

§ 56. Lõpetamine

(1) Krediidiinkasso lõpetatakse äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso lõpetamine võib toimuda üksnes Finantsinspeksiooni loal.

(3) Krediidiinkasso lõpetamise loa saamiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile avalduse, millele lisatakse järgmised andmed ja dokumendid:

1) krediidiinkasso üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus lõpetamise kohta, millest peab muu hulgas näha olema ka Finantsinspeksioonilt lõpetamise loa taotlemise otsus;

2) krediidiinkasso hinnang lõpetamise mõju kohta oma klientide ja krediidisaaajate huvidele;

3) kinnitus ning seda tõendavad tõendid ja dokumendid, et kõik kliendisuhetud ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole;

4) krediidiinkasso regulaarne aruanne perioodi kohta viimasest regulaarse aruande esitamisest kuni käesoleva lõike punktis 1 nimetatud otsuse tegemiseni.

(4) Krediidiinkasso lõpetamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja selle kontrollimisele, kas krediidiinkasso lõpetamine vastab tema klientide ja krediidisaaajate huvidele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatut.

(5) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul pärast kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda krediidiinkasso lõpetamise loa andmisest, kui krediidiinkasso lõpetamine on vastuolus tema klientide või krediidisaaajate huvidega.

(7) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.

(8) Krediidiinkasso võib sundlõpetada Finantsinspeksiooni avalduse alusel kohtumäärusega, kui Finantsinspeksioon on krediidiinkassole antud tegevusloa käesoleva seaduse § 13 alusel kehtetuks tunnistanud.

(9) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud asjaolude kohta.

(10) Krediidiinkasso sundlõpetamise otsustab kohus kolme tööpäeva jooksul sellekohase avalduse esitamisest arvates.

(11) Sundlõpetamise määrus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul äriseadustiku § 203 lõikes 3 või § 366 lõikes 3 sätestatud ei rakendata.

§ 57. Pankrot

(1) Krediidinkasso suhtes võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) Finantsinspeksioon;
- 2) likvideerijad;
- 3) võlausaldajad;
- 4) krediidinkasso ise.

(2) Tegutsev krediidinkasso teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui pankrotiavalduse on esitanud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud isik.

(3) Juhul kui krediidinkasso hoiab krediidisaajate rahalisi vahendeid, võib ta võlgnikuna pankrotiavalduse esitada üksnes Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

10. peatükk

Krediidisaaja teavitamine ja kaebuste esitamine

§ 58. Suhtlus krediidisaajaga

Krediidinkasso ja krediidiostaja peavad suhtluses krediidisaajaga:

- 1) tegutsema heas usus, õiglaselt ja professionaalselt;
- 2) andma krediidisaajale selget, tõest ja ajakohast teavet;
- 3) austama ja kaitsma krediidisaajate isikuandmeid ning eraelu puutumatus;
- 4) suhtlema krediidisaajaga viisil, mis ei kujuta endast ahistamist, sundi ega lubamatut mõjutamist.

§ 59. Teabe andmine krediidisaajale

(1) Krediidiostaja esitab krediidisaajale pärast viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamist paberil või muul püsival andmekandjal teate, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) teavitus viivituses oleva krediidilepingu omandamise kohta, sealhulgas lepingu loovutamise kuupäev;
- 2) krediidiostaja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 3) asjakohasel juhul krediidinkasso või krediidihaldajana tegutseva krediidiasutuse või krediidiantja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 4) asjakohasel juhul teave krediidinkasso tegevusloa kohta;
- 5) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidinkasso on tegevuse edasi andnud, ärinimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 6) krediidiostaja või asjakohasel juhul krediidinkasso või krediidiasutuse, krediidiantja või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidinkasso on tegevuse edasi andnud, juures olev selgelt eristuv kontaktpunkt või kontaktandmed, mille kaudu krediidisaaja teavet saab;
- 7) teave teate esitamise ajal tasumisele kuuluva summa kohta koos täpsustusega, mis kuulub tasumisele põhiosa, intresside, teenustasude ja muude ettenähtud tasudena, ning asjakohasel juhul nõude aluseks olevate dokumentide koopiad, kui krediidisaaja neid nõuab;
- 8) kinnitus selle kohta, et kohaldub Eesti ja asjakohane Euroopa Liidu õigus, eelkõige mis puudutab tarbijakrediidilepingute täitmist, tarbijakaitset ja krediidisaaja õigusi ning samuti krediidihaldustegevust läbi viivate isikute enda rikkumise korral rakenduvat vastutust, sealhulgas kriminaalõigust;
- 9) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende kontaktandmed ja aadress, kuhu on krediidisaajal võimalik esitada kaebus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib täies ulatuses või osaliselt ja kokkuleppel krediidiosstjaga esitada ka tema esindajaks määratud krediidinkasso või tema esindajaks määratud krediidiasutus või krediidiantja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega tuleb esitada eesti keeles või lepingus kokku lepitud keeles. Teate esitamise eest ei või nõuda tasu.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega esitatakse alati enne krediidinkasso või krediidiosstja poolt esimese rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediidisaajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitamist.

(5) Pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teate esitamist esitab krediidiosstja või asjakohasel juhul tema esindajaks määratud krediidinkasso, krediidiasutus või krediidiantja kogu hilisemas teabevahetuses krediidisaajaga käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 6 kohase teabe. Käesoleva lõike esimest lauset ei kohaldata, kui tegemist on esimese teabevahetusega pärast uue krediidinkasso nimetamist. Sel juhul esitatakse krediidisaajale käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud teave.

§ 60. Krediidisaaja kaebuse registreerimine ja lahendamine

- (1) Krediidinkasso kehtestab sise-eeskirjaga krediidisaaja kaebuse registreerimise ja lahendamise korra, mis näeb ette toimiva ja läbipaistva menetluse esitatud kaebuste kiireks lahendamiseks.
- (2) Krediidisaaja esitatud kaebuste registreerimise ja lahendamise eest on krediidinkassol keelatud võtta tasu. Kokkulepe, millega seotakse kaebuse lahendamise eest tasu maksmine, on tühine.
- (3) Krediidinkasso lähtub kaebuste lahendamisel Finantsinspektsiooni kehtestatud korrast vastavalt käesoleva seaduse § 67 lõikes 4 sätestatule.
- (4) Krediidinkasso registreerib kõik saadud kaebused ning säilitab teavet esitatud kaebuste, nendega tegelemiseks võetud meetmete ja nende lahendamise tulemuste kohta kooskõlas käesoleva seaduse § 41 lõike 4 punktis 14 nimetatud korraga.
- (5) Krediidinkasso on kohustatud krediidisaaja esitatud kaebusele vastama kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja teavitama krediidisaajat kaebuse võimalikust lahendusest mõistliku aja jooksul, kuid tarbijast krediidisaajat hiljemalt 15 päeva ja juriidilisest isikust krediidisaajat hiljemalt 30 päeva pärast kaebuse saamist. Muu hulgas on krediidinkasso kohustatud põhjendama, kui ta ei pea krediidisaaja kaebust põhjendatuks või keeldub kaebust rahuldama või nõustub kaebuse osalise rahuldamisega.
- (6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul ei ole krediidinkassost mitteoleneval põhjusel võimalik kaebusele vastata või kaebuse lahendamiseks kõiki vajalikke toiminguid teha, põhjendab krediidinkasso krediidisaajale sellist viivitamist ja määrab vajalike toimingute lõpetamise eeldatava mõistliku tähtaja, mis kokku ei või olla pikem kui 49 päeva esmase kaebuse esitamisest arvates.
- (7) [Valdkonna eest vastutav ministerv](#) võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded kaebuste käsitlemisele ja kaebuse esitamise standardsele dokumendipõhjale.

11. peatükk

Krediidistjate muud õigused ja kohustused

§ 61. Krediidistja õigus saada teavet krediidiasutuselt

Krediidistjal on õigus lepingueelsete läbirääkimiste käigus saada krediidiasutuselt teavet viivituses oleva krediidilepingu, sellest tulenevate krediidiasutuse nõuete ja asjakohasel juhul tagatise kohta, et hinnata viivituses oleva krediidilepingu sissenõudmise tõenäosust.

§ 62. Kolmanda riigi krediidistja kohustus määrata esindaja lepinguriigis

- (1) Kolmanda riigi krediidistja määrab kirjalikult esindaja (edaspidi *määratud esindaja*), kelle alaline elukoht või registrijärgne asukoht on lepinguriigis.
- (2) Finantsinspektsioon võib teha päringuid määratud esindajale käesoleva seaduse järgimisega seotud küsimustes. Määratud esindaja vastutab täielikult käesolevast seadusest ja muudest asjakohastest õigusaktidest krediidistjale tulenevate kohustuste täitmise eest. Käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud krediidinkassot, krediidiasutust või krediidiantjat käsitatakse asjakohasel juhul käesoleva seaduse tähenduses määratud esindajana.

§ 63. Finantsinspektsiooni teavitamine krediidihaldusega tegelevatest isikutest

- (1) Kui krediidistja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja nimetab krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja tegelema krediidihaldusega, teatab krediidistja või tema määratud esindaja Finantsinspektsioonile selle isiku ärinime ja aadressi hiljemalt krediidihaldustegevusega alustamise kuupäeval.
- (2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud krediidihaldusega tegelev isik muutub, teavitab krediidistja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja Finantsinspektsiooni muudatusest hiljemalt muudatuse kuupäeval ja esitab uue krediidihaldusega tegeleva isiku ärinime ja aadressi.
- (3) Kui tegemist on krediidiasutuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega, edastab Finantsinspektsioon asjakohasel juhul käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohase teabe sihtriigi pädevale järelevalveasutusele, selle lepinguriigi pädevatele järelevalveasutustele, kus krediit anti, ja uue krediidinkasso päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele.
- (4) Krediidistjal ei ole lubatud kaasata füüsilisi isikuid viivituses olevat krediidilepingut ega sellest tulenevat nõuet haldama.

§ 64. Finantsinspektsiooni teavitamine viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude loovutamises

(1) Krediidiostaja, kes omakorda loovutab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, või asjakohasel juhul tema määratud esindaja esitab Finantsinspektsioonile järgmise teabe:

1) uue krediidiostaja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja juriidilise isiku tunnuse või selle puudumise korral krediidiostaja või tema määratud esindaja juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostaja ja tema määratud esindaja aadressi;

2) loovutatud viivituses olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjäägi, samuti nende nõuete või krediidilepingute arvu ja iga krediidid suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepinguid ja tarbijakrediidilepingutest tulenevaid nõudeid ning asjakohasel juhul sisaldama teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse teave hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspektsioon võib nõuda krediidiosstjalt või asjakohasel juhul tema määratud esindajalt eelnimetatud teabe esitamist sagedamini, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka krediidilepingute või nendest tulenevate nõuete loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiostaja loovutab krediidiasutuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude teise lepinguriigi krediidiosstjale, edastab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe uue krediidiostaja pädevatele järelevalveasutustele ja asjakohasel juhul selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediit väljastati. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui krediidiostaja loovutab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude algsele krediidiosstjale, krediidiasutusele või krediidiantjale tagasi.

(6) [Valdkonna eest vastutav minister](#) võib määrusega kehtestada täpsema korra ja vormid krediidiosstjalt või tema määratud esindajalt Finantsinspektsioonile esitatava teabe kohta.

§ 65. Krediidiostaja nimel kohustuste täitmine

Kui krediidiostaja on nimetanud krediidihaldusega tegelema krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja või muu määratud esindaja, siis täidab käesoleva seaduse §-dest 63 ja 64 tulenevaid kohustusi eelnimetatud krediidinkasso, krediidiasutus või krediidiantja või tema muu määratud esindaja.

12. peatükk

Järelevalve

§ 66. Järelevalve eesmärk

(1) Käesolevas seaduses ettenähtud järelevalve eesmärk on tagada krediidinkasso asutamise, tema tegevuse ja teenuste osutamise ning lõpetamise vastavus käesolevale seadusele ja teistele õigusaktidele, mis puudutavad eelkõige krediidinkasso klientide ja krediidisaajate huvide ja õiguste kaitset.

(2) Finantsinspektsioon teostab krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostaja ja krediidiostaja käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud määratud esindaja puhul järelevalvet vaid teabe andmise üle.

§ 67. Järelevalve alused ja ülesanded

(1) Finantsinspektsioon teostab järelevalvet käesolevas seaduses, Finantsinspektsiooni seaduses ning nende alusel antud õigusaktides sätestatud alustel ja korras.

(2) Finantsinspektsiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki krediidinkassosid, kes on asutatud Eestis, samuti nende juhte, töötajaid ja audiitorit;
- 2) Eesti krediidinkasso välisriikides registreeritud filiaale, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi pädev järelevalveasutus või kui selle riigi pädeva järelevalveasutusega on sõlmitud asjakohane kokkulepe;
- 3) isikuid, kellel on krediidinkassos oluline osalus;
- 4) välisriigis krediidihaldusega tegelevaid isikuid, kes osutavad teenust Eesti filiaali kaudu või piiriüleselt;
- 5) krediidiosstjaid ja nende määratud esindajaid käesolevas seaduses ettenähtud kohustuste täitmise ulatuses;
- 6) krediidihaldusteenuse osutajaid vastavalt käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule.

(3) Järelevalve teostamiseks Finantsinspektsioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise ning äriühingu üle kontrolli saavutamiseiga seonduvat;

- 3) annab käesolevas seaduses sätestatud juhtudel loa või nõusoleku või teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib aruandeid ja muid dokumente, kontrollides ka kohapeal krediidiinkasso tegevuse vastavust seadustele;
- 5) teeb vastavalt vajadusele täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ja annab korraldusi;
- 6) täidab muid käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Finantsinspeksioon koostab ja avalikustab täpsema kaebuste lahendamise korra, mille alusel lahendatakse krediidisaja kaebust vastavalt käesoleva seaduse §-s 60 sätestatule.

(5) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks rakendada seaduses sätestatud meetmeid, sealhulgas anda haldusakte, teha toiminguid ning rakendada korrakaitse seaduse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(6) Finantsinspeksioon võib avalikustada väärteloasjas tehtud lahendi, haldusakti või -lepingu oma veebilehel vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikes 5 sätestatule.

§ 68. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud krediidiinkasso ja piiriüleselt teenuseid osutava krediidiinkasso üle

(1) Kui krediidiinkasso, kelle filiaal on asutatud välisriigis või kes osutab välisriigis teenuseid piiriüleselt, rikub välisriigis krediidihaldustegevusele ettenähtud nõudeid ning välisriigi pädev järelevalveasutus teavitab sellest Finantsinspeksiooni ja esitab tõendid, rakendab Finantsinspeksioon välisriigi pädeva järelevalveasutuse ettepanekul meetmeid rikkumise lõpetamiseks.

(2) Finantsinspeksioon teeb krediidiinkassole tema suhtes rakendatud meetme üksikasjad või meetme võtmata jätmist põhjendava otsuse teatavaks teavituse esitanud välisriigi pädevale järelevalveasutusele kahe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teavituse saamist. Pärast menetluse algatamist teavitab Finantsinspeksioon menetluse seisust välisriigi pädevat järelevalveasutust korrapäraselt. Asjakohasel juhul teavitab Finantsinspeksioon krediidiinkasso suhtes rakendatavast meetmest ka selle lepinguriigi pädevaid järelevalveasutusi, kus krediit anti, kui see riik ei ole krediidiinkasso sihtriik ega Eesti.

(3) Krediidiinkasso filiaal või krediidiinkasso, kes osutab teenuseid piiriüleselt, esitab välisriigi pädeva järelevalveasutuse nõudmisel teabe, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või krediidiinkasso tegevuse üle selles riigis.

(4) Finantsinspeksioon võib küsida käesolevast seadusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmisel sihtriigi pädevatelt järelevalveasutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks krediidiinkassos, kelle filiaal on asutatud välisriigis, või krediidihaldusteenuse osutaja juures, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi andnud. Filiaali või krediidihaldusteenuse osutaja kohapealset kontrolli tehakse kooskõlas selle riigi õigusnormidega, kus kontroll toimub.

(5) Juhul kui Finantsinspeksioon on teinud tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse käesoleva seaduse § 13 alusel, teeb ta otsuse teatavaks selle välisriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiinkasso osutab teenuseid piiriüleselt või kus on krediidiinkasso filiaal asutatud.

§ 69. Järelevalve teise lepinguriigi isiku Eestis registreeritud filiaali ja Eestis piiriüleselt teenuseid osutava isiku üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti andmeid, mis on vajalikud statistika kogumise eesmärgil, kuid mitte suuremas mahus, kui seda saab nõuda Eestis asutatud krediidiinkassolt.

(2) Isik, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid ja kelle tegevusloa on teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis tegutseda ega teenuseid osutada.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist või täitmise takistuste kõrvaldamist seoses teises lepinguriigis asutatud isiku või tema filiaali poolt Eesti territooriumi piires või Eestis elavatele või asuvatele isikutele osutatud teenusega.

(4) Kui teise lepinguriigi isik või tema Eestis registreeritud filiaal rikub käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks, muu hulgas keelata teenuse osutamise.

(5) Finantsinspeksioon teavitab rakendatud meetmetest teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust. Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon klientide või avaliku huvi kaitseks rakendada

teise lepinguriigi isiku suhtes käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning Finantsinspektsiooni seaduses sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt teise lepinguriigi pädevat järelevalveasutust teavitamata.

(6) Finantsinspektsioonil on õigus otsustada igal üksikjuhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse abitaotluse rahuldamiseks.

(7) Kui Finantsinspektsioon otsustab teha kohapealset kontrolli teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse nimel, teeb Finantsinspektsioon kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(8) Finantsinspektsioon võib omal algatusel kontrollida ja uurida teises lepinguriigis asutatud isiku tegevust Eestis. Finantsinspektsioon teeb kontrollide ja uurimiste tulemused teatavaks isiku päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(9) Kui Finantsinspektsioonil on tõendeid, et vastavalt käesoleva seaduse §-s 24 sätestatudle piiriüleselt tegutsev isik rikub õigusnorme, edastab Finantsinspektsioon tõendid päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja palub rakendada asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspektsiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

(10) Kui teises riigis asutatud isik õigusnorme jätkuvalt rikub, on Finantsinspektsioonil pärast käesoleva paragrahvi lõike 9 kohast päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse teavitamist õigus määrata asjakohaseid karistusi või rakendada muid meetmeid, et tagada käesoleva seaduse järgimine, kui:

1) õigusnorme rikkuv isik ei ole võtnud mõistliku aja jooksul tarvitusele piisavaid ja mõjusaid abinõusid rikkumise kõrvaldamiseks või

2) kui krediidiasajate kollektiivsete huvidega seotud ohule reageerimiseks on kiireloomulisel juhul vaja viivitamata tegutseda.

(11) Finantsinspektsioon võib määrata käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud karistusi ja rakendada meetmeid, olenemata päritoluriigi pädevate järelevalveasutuste juba määratud karistustest ja rakendatud meetmetest.

(12) Finantsinspektsioon võib keelata teises lepinguriigis asutatud isikul, kes rikub kohaldatavaid õigusnorme, edasise tegevuse Eestis, kuni päritoluriigi pädev järelevalveasutus teeb asjakohase otsuse.

§ 70. Järelevalve teise lepinguriigi krediidihaldusega tegeleva isiku üle, kui krediit väljastati Eestis

Kui Finantsinspektsioonil on tõendeid, et teises lepinguriigis asutatud ja krediidihaldusega tegelev isik rikub käesolevast seadusest või krediidid või krediidilepingu suhtes kohaldatavatest lepinguriigi õigusnormidest tulenevaid kohustusi, ja krediit väljastati Eestis, kuid Eesti ei ole selle isiku siht- ega päritoluriik, edastab Finantsinspektsioon tõendid tema päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja taotleb asjakohaste meetmete rakendamist. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspektsiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

§ 71. Järelevalveasutuste koostöö

(1) Kui Eesti krediidinkasso pakub teenust välisriigis, teeb Finantsinspektsioon koostööd selle välisriigi pädeva järelevalveasutusega ja asjakohasel juhul ka krediidid väljastanud välisriigi pädeva järelevalveasutusega.

(2) Finantsinspektsioon esitab krediidiasutuste seaduse § 92³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ning muu teabe, mida ta peab käesolevast seadusest tulenevalt oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikuks, krediidiostaja päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele.

§ 72. Menetlusosalise õigused ja kohustused järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspektsioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspektsiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspektsioonil on õigus menetlusosalisele andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus esitada järelevalvemenetluses tunnistajale Finantsinspektsiooni kaudu küsimusi. Finantsinspektsioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste edastamisest tunnistajale nende asjassepuutumatusel korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 73. Finantsinspektsiooni õigused teabe saamisel

(1) Finantsinspektsioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda aruandeid, tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt ja asutustelt:

1) krediidinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostaja või krediidiostaja määratud esindaja juht või töötaja;

- 2) krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht või töötaja;
- 3) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja aktsionär või osanik;
- 4) krediidiinkasso likvideerija või pankrotihaldur;
- 5) riigiasutus ja kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus, riigi põhiregistri või riikliku registri pidaja ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 6) muu kolmas isik.

(2) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teha krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud teabe kontrollimiseks või muu kahtluse korral, et rikutakse õigusnorme, ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda krediidiinkassolt kõiki vajalikke andmeid, et kontrollida, kas krediidisaaaja on rahalisi vahendeid nõuetekohaselt hoidnud, ning hinnata juhtorgani liikmete, aktsionäride ja osanike sobivust;
- 3) saada teavet krediidiinkasso audiitorettevõtjalt ja teha temaga koostööd;
- 4) saada teavet krediidiinkasso siseaudiitorilt ja teha temaga koostööd;
- 5) saada põhjendatud juhul krediidiasutuselt pangasaladust sisaldavaid andmeid krediidiinkasso ning tema klientide, krediidisaaajate ja nende krediidihaldusteenuse osutajate kohta, kellele on krediidiinkasso ülesanded edasi antud.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon kohustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut ilmuma kindlal ajal selgituste andmiseks Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada krediidiinkassoga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe saamisest krediidiinkassot teavitamata. Kolmas isik ei tohi krediidiinkassot teabe edastamisest teavitada.

(5) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon määrata käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud nõuete täitmiseks tähtaja.

(6) Kui see ei kahjusta järelevalve teostamist, selgitab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele teabe nõudmise eesmäärke.

§ 74. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus teha krediidiinkasso, teise lepinguriigi isiku poolt Eestis asutatud filiaali või sellise krediidihaldusteenuse osutaja, kellele on krediidiinkasso tegevus edasi antud, asu- või tegevuskohas kohapealset kontrolli.

(2) Kohapealset kontrolli on õigus teha, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud;
- 3) see on lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse taotluse alusel vajalik;
- 4) see on vajalik muude järelevalveülesannete täitmiseks.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli tegemiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk ja ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teeb Finantsinspeksiooni volitatud töötaja (edaspidi *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrolli käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides võimaluse korral kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid;
- 4) jälgida tööprotsesse;
- 5) nõuda suuliselt ja kirjalikult selgitusi kontrollitava juhtidelt ning töötajatelt.

(5) Kontrollitav on kohustatud määrama pädeva esindaja, kelle juuresolekul kontroll toimub ning kes annab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ja esitab dokumente, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded ja vandeaudiitori eriotstarbelised raportid kontrollitava aruannete kohta, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli tegema lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse või tema nimetatud audiitorettevõtja või eksperdi.

(7) Kontrollija on kohustatud koostama kontrolli tulemuste kohta kolme kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon teeb kontrollitavale teatavaks.

(8) Kontrollitaval on õigus ühe kuu jooksul akti kavandi kättetoimetamisest arvates esitada kirjalikke selgitusi.

(9) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste saamist või nende tähtjaks esitamata jätmist, kuid hiljemalt viis kuud pärast kohapealse kontrolli lõppemist kinnitab Finantsinspeksioon oma põhjendatud otsusega lõppakti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(10) Finantsinspeksioon võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud tähtaega kuni kahe kuu võrra, kui kontrollitava esitatud selgitusi või muud olulist asjaolu on vaja täiendavalt hinnata. Kui lõppaktis tehakse sellel perioodil olulisi muudatusi, saadab Finantsinspeksioon lõppakti kontrollitavale kirjalike selgituste saamiseks uuesti.

(11) Finantsinspeksioon võib lõppaktiga anda kontrollitavale tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja või määrata kontrollitavale muid kohustusi ning seada piiranguid ja rakendada nende täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral sunniraha.

(12) Finantsinspeksioonil on õigus kohapealse kontrolli lõppakt või selle osa avalikustada, kui see on vajalik, lähtudes finantssektori usaldusväärusest ja läbipaistvusest või krediidisajajate huvidest.

(13) Kui Finantsinspeksioon on teinud kohapealse kontrolli käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel, teeb ta selle tulemused päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele viivitamata teatavaks.

§ 75. Krediidiinkasso riskipõhine hindamine

(1) Finantsinspeksioon hindab riskipõhist meetodit kasutades, kas krediidiinkasso on muu hulgas täitnud käesoleva seaduse §-des 41–43, 48 ja 60 nimetatud nõudeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkasso sihtriigi või krediidi andnud lepinguriigi, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase hindamise tulemustest, kui eelnimetatud asutus seda taotleb või kui Finantsinspeksioon peab seda asjakohaseks.

(3) Finantsinspeksioon teavitab alati krediidiinkasso sihtriigi või krediidi andnud lepinguriigi, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust riskipõhise hindamise tulemusel määratud karistustest või rakendatud meetmete üksikasjadest.

(4) Kui krediidiinkasso päritoluriigi pädev järelevalveasutus viib läbi krediidiinkasso riskipõhise hindamise, võib Finantsinspeksioon taotleda hindamise tulemusi, kui:

- 1) krediidiinkasso osutab Eestis teenust piiriülevalt või on Eestis asutanud filiaali;
- 2) krediit anti Eestis, kuid Eesti ei ole krediidiinkasso päritoluriik ega sihtriik.

(5) Finantsinspeksioon vahetab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 nimetatud hindamise käigus asjakohast teavet krediidiinkasso sihtriigi, päritoluriigi ja krediidi andnud lepinguriigi pädevate järelevalveasutustega, kui see riik ei ole Eesti.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 sätestatud kohaldatakse üksnes sellisele krediidile, mille on väljastanud krediidasutus.

(7) [Valdkonna eest vastutav ministerv](#) võib määrusega kehtestada krediidiinkasso tegevuse riskipõhise hindamise täpsemad riskiindikaatorid ja meetodika.

§ 76. Eksperti kaasamine

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsate asjaolude väljaselgitamiseks kaasata menetlusse eksperti.

(2) Kui ekspert teeb järelevalvemenetluses kindlaks tähtsad asjaolud, mille väljaselgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(3) Ekspert on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses käesolevas paragrahvis nimetatud ülesannete täitmisega.

(4) Ekspertiisi kulud katab Finantsinspeksioon.

§ 77. Ettekirjutus

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

1) järelevalve tulemusel on avastatud käesoleva seaduse, Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või muude krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutajate või krediidiostjate tegevust reguleerivate õigusaktide või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumine;

- 2) on vaja ära hoida käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigusrikkumine;
- 3) krediidiinkasso võetud riskid on olulisel määral suurenenud või esineb muid tema tegevust, kliente või krediidisaaajate või finantssektori kui terviku huve või usaldusväärstust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid;
- 4) see on vajalik krediidiinkasso klientide või krediidisaaajate huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks;
- 5) enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõike 2 teises lauses sätestatule.

(2) Ettekirjutuse saaja peab pärast selle teatavaks tegemist viivitamata asuma ettekirjutust täitma.

§ 78. Finantsinspeksiooni õigused ettekirjutuse tegemisel

- (1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:
- 1) keelata krediidiinkasso või krediidiostja tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
 - 2) keelata või piirata krediidiinkasso või krediidiostja vara, sealhulgas kontode kasutamine või käsutamine;
 - 3) keelata osaliselt või täielikult krediidiinkasso kasumist väljamaksete tegemine;
 - 4) nõuda krediidiinkasso sise-eeskirjade ja sisekontrollisüsteemi muutmist või ajakohastamist;
 - 5) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist, valimata jätmist või määramata jätmist või tema volituste ajutist peatamist;
 - 6) teha krediidiinkasso üldkoosolekule või osanike koosolekule ettepanek krediidiinkasso audiitorettevõtja vahetamiseks;
 - 7) nõuda krediidiinkasso töötaja töölt kõrvaldamist;
 - 8) nõuda krediidiinkasso tegevuse edasiandmise lepingu ülesütlemist;
 - 9) käesoleva seaduse või Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete olulise rikkumise korral nõuda krediidiinkasso majandustegevuse peatamist;
 - 10) nõuda, et krediidiinkasso muudaks või ajakohastaks oma tegevuspõhimõtteid ja krediidisaaaja kaebuse lahendamise korda;
 - 11) nõuda lisateavet viivituses olevas krediidilepingus ettenähtud krediidasutuse või krediidiandja nõuete või viivituses oleva krediidilepingu loovutamise kohta;
 - 12) esitada muid nõudmisi krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

(2) Finantsinspeksioon võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada muid käesolevas seaduses ettenähtud meetmeid, sealhulgas:

- 1) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist kohtu poolt;
- 2) rakendada sunniraha;
- 3) tunnistada kehtetuks filiaali registreerimise loa;
- 4) tunnistada kehtetuks krediidiinkasso tegevusloa.

§ 79. Juhtorganite kokkukutsumine ja juhtorgani otsuse kehtetuks tunnistamine Finantsinspeksiooni taotlusel

(1) Krediidiinkasso juhatus teavitab üldkoosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest Finantsinspeksiooni vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest teavitatakse võimaluse korral vähemalt üks nädal ette.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) krediidiinkasso juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse võtmiseks juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

(4) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus võib Finantsinspeksiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks käesoleva seadusega või äriseadustikuga või nende alusel antud õigusaktiga või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 80. Sunniraha

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud Finantsinspeksiooni ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele.

sundimiseks ning kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, sealjuures koosneb netokäive teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

13. peatükk

Vastutus

§ 81. Krediidihalduslepingu andmete säilitamise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud krediidihalduslepingu andmete säilitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 82. Krediidinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud krediidinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 83. Krediidinkasso sise-eeskirjade nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 41 sise-eeskirjadele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 84. Krediidinkasso sisekontrolli nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud sisekontrolli nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 85. Krediidisaaja kaebuste menetlemise korra nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 60 kohaselt krediidisaaja kaebuse registreerimise või lahendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 86. Teabe esitamata jätmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe või andmete Finantsinspektsioonile esitamata jätmise või mitteõigeaegse esitamise või ebaõige, puuduliku või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest või andmete esitamise eest kujul, mis ei võimalda järelevalve teostamist, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 87. Krediidistja poolt krediidihaldaja või esindaja määramise kohustuse rikkumine

(1) Krediidistja poolt krediidihaldaja või asjakohasel juhul esindaja määramata jätmise korral käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 või §-s 62 sätestatud kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 88. Krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 59 kohaselt krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 89. Teises lepinguriigis või kolmandas riigis krediidihaldustegevusega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 17–23 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 90. Krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 47 nimetatud krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 91. Krediidinkassos olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos osaluse omandamise, selle võõrandamise või krediidinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos hääleõiguse või muude äriühingu üle kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 92. Krediidilepingu haldamisega seotud toimiku pidamise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 44 krediidilepingu haldamisega seotud toimikule ja selle pidamisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 93. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.

(2) Käesolevas peatükis nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 94. Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse nõuetega

(1) Isik, kes on registreeritud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediidilepinguid, peab taotlema

Finantsinspeksiioonilt tegevusloa ning viima oma tegevuse ja dokumendid käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse hiljemalt 2024. aasta 31. detsembriks või oma tegevuse nimetatud kuupäevaks lõpetama.

(2) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediidilepinguid, ja kes alates 2024. aasta 31. detsembrist ei tegele enam krediidasutuse sõlmitud krediidilepingutega või krediidiandja sõlmitud tarbijakrediidilepingute haldamisega, ei pea taotlema Finantsinspeksiioonilt tegevusluba.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse ka sellistele krediidilepingutele, mis käesoleva seaduse jõustumise ajal ei ole veel viivituses, kuid mida või millest tulenevaid nõudeid võidakse edaspidi käesoleva seaduse kohaselt võõrandada või loovutada.

(4) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediidilepinguid ja mille suhtes on enne 2024. aasta 31. detsembrist algatatud kohtu- või täitemenetlus, võib krediidihaldustegevust jätkata kuni 2026. aasta 31. detsembrini ilma, et ta peaks selles tegevuses järgima käesolevas seaduses krediidihaldustegevusele ettenähtud nõudeid.

2. jagu

Muudatused kehtivates seadustes

§ 95. Finantsinspeksiiooni seaduse muutmine

Finantsinspeksiiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „ja krüptovaraturu seaduses” tekstiosaga „, krüptovaraturu seaduses ning krediidiinkassode ja -ostjate seaduses”;

2)paragrahvi 38 lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „ja varapõhise tokeni emitent” tekstiosaga „, varapõhise tokeni emitent ja krediidiinkasso”;

3)paragrahvi 38 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „või varapõhise tokeni emitendi” tekstiosaga „, varapõhise tokeni emitendi või krediidiinkasso”;

4)paragrahvi 39 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõna „krediidiandja” sõnadega „krediidiandja, krediidiinkasso”;

5)paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse punktiga 1³järgmises sõnastuses:

„1³) krediidiinkasso või välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali korral 0,01–1 protsendiga krediidiinkasso poolt hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägist või 0,1–0,7 protsendiga ärituludest;”;

6)paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 5⁸järgmises sõnastuses:

„(5⁸) Krediidiinkasso järelevalvetasu mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks tema või välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägi kogusumma aritmeetiline keskmine, mis on arvutatud tema Inspeksiioonile esitatud aruannete andmete põhjal eelmise aasta 31. detsembri ning jooksva aasta 31. märtsi ja 30. juuni seisuga, või tema eelmise aasta kasumiaruandes kajastatud äritulu.”;

7)paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 5⁸järgmises sõnastuses:

„(5⁸) Krediidiinkasso järelevalvetasu mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks tema või välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägi kogusumma aritmeetiline keskmine, mis on arvutatud tema Inspeksiioonile esitatud aruannete andmete põhjal eelmise aasta 31. märtsi, 30. juuni, 30. septembri ja 31. detsembri seisuga, või tema eelmise aasta kasumiaruandes kajastatud äritulu.”;

8)paragrahvi 43 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi või ühisrahastusteenuse osutaja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriüleselt, tasuvad rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta esimesel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi või ühisrahastusteenuse osutaja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale pooles ulatuses.”;

9)paragrahvi 43 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, krediidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi või ühisrahasusteenuse osutaja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriülel, tasuvad rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta teisel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, krediidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi või ühisrahasusteenuse osutaja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale veerandi ulatuses.”;

10)paragrahvi 45³lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kindlustusandja, investeerimisühingu, reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, erandi alusel tegutseva aruandlusteenuse osutaja, väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krediidiandja, krediidivahendaja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi, krediidiinkasso või ühisrahasusteenuse osutaja tegevusloa taotlemisel tasutakse menetlustasu 3000 eurot.”;

11)paragrahvi 45⁴tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Krediidasutuse, kindlustusandja, investeerimisühingu, reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, erandi alusel tegutseva aruandlusteenuse osutaja, fondivalitseja, makseasutuse, e-raha asutuse, krediidiandja, krediidivahendaja, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi, krediidiinkasso või ühisrahasusteenuse osutaja täiendava tegevusloa taotlemisel, olemasoleva tegevusloaga lubatavate teenuste ringi laiendamisel või makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 11 lõigetes 1–3 või § 12 lõikes 1 sätestatud erandi kohaldamise lõpetamise taotlemisel tasutakse menetlustasu 1500 eurot.”.

§ 96. Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse muutmise

Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15 lõike 10 esimeses lauses asendatakse sõna „tühistada” sõnadega „kehtetuks tunnistada”;

2)paragrahvi 17⁴lõike 4 sissejuhatavat lauseosa ja § 18 lõiget 4¹täiendatakse pärast sõnu „on kriisilahendussubjekt” sõnadega „või kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina”;

3)paragrahvi 17⁴lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) iga kriisilahendussubjekti ja kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina, kohta eraldi;”;

4)paragrahvi 18 lõike 4²punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) käesoleva seaduse § 17⁴lõike 4 punktis 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis a nimetatud summade kogusumma üksikute kriisilahendussubjektide ja kolmanda riigi ettevõtjate, mis Euroopa Liidus asutatuna oleksid käsitatavad kriisilahendussubjektidena, puhul ei tohi olla väiksem kui § 17⁴lõike 4 punktis 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis b nimetatud summade kogusumma.”;

5)seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „EMPs kohaldatav tekst (ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiiviga (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344)” tekstiosaga „(ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiividega (EL) 2017/1132 (ELT L 169, 30.06.2017, lk 46–127), (EL) 2017/2399 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 96–101), (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344), (EL) 2019/2034 (ELT L 314, 05.12.2019, lk 64–114) ja (EL) 2019/2162 (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29–57) ning määrustega (EL) 2021/23 (ELT L 22, 22.01.2021, lk 1–102) ja (EL) 2022/2036 (ELT L 275, 25.10.2022, lk 1–10)”.

§ 97. Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse muutmise

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõikes 8 asendatakse tekstiosa „§ 44 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 46–53, 57 ja 58” tekstiosaga „§ 44 lõigetes 2, 3 ja 4 ning §-des 46–53¹, 57, 57¹ja 58”;

2)paragrahvi 28 lõikes 1 asendatakse sõna „krediidiandja” sõnadega „krediidiandja või -vahendaja”;

3)paragrahvi 29 lõiget 2 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) kes on laitmatu ärialase mainega;”;

4)paragrahvi 39 lõike 2 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt, sealhulgas on ta esitanud järelevalveasutustele valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata;
6) teda on karistatud varavastase, majanduslase, ametialase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud, tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni või ta tegeleb või on tegelenud liigkasuvõtmisega.”;

5)paragrahvi 39 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 käsitatakse liigkasuvõtmisena eelkõige olukordi, kus isik ise või temaga seotud äriühing on süstemaatiliselt väljastanud tarbijakrediiti või seda on tehtud tema juhtimisel selliselt, et:

- 1) on rikutud vastutustundliku laenamise põhimõtet;
- 2) väljastatud krediidi kulukuse määr on ületanud võlaõigusseaduse §-s 406²sätetatud krediidi kulukuse määra ülempiiri;
- 3) maksetega viivitamise eest on nõutud ebamõistlikus ulatuses viivitusintressi või sissenõudmiskulude hüvitamist või
- 4) on ilmnenud muid eeltoodud olukordadele sarnaseid olukordi.”;

6)paragrahvi 40 lõike 2 punktis 2 asendatakse tekstiosa „krediidilepingu täitmise tingimused” tekstiosaga „krediidilepingu täitmise tingimused ja selle muutmise tingimused”;

7)paragrahvi 41 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Krediidiandja ja -vahendaja on kohustatud juhtide ja audiitori valimise või määramise või ametiaja pikendamise kavatsusest, samuti nende tagasikutsumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspektsiooni vähemalt kümme päeva enne vastava otsuse tegemist või viivitamata pärast vastava avalduse saamist.”;

8)paragrahvi 44 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kord, sealhulgas asjakohasel juhul võlaõigusseaduse §-s 416¹sätetatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;”;

9)paragrahvi 44 lõiget 3 täiendatakse punktiga 10¹ järgmises sõnastuses:

„10¹) juhi sobivuse hindamise kord;”;

10)paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4¹sätetatud krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kohta peab olema sise-eeskirjas sätestatud vähemalt järgmine:

- 1) viivituses olevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate kohustustega tegelemise poliitika või strateegia ja vastav menetluskord kuni 90 päeva ja rohkem kui 90 päeva viivituses olevate kohustuste puhul, sealhulgas krediidiandja hinnangu meetodika, kui krediidiandja teeb tarbijale ettepaneku võlaõigusseaduse §-s 416¹sätetatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;
- 2) viivituses olevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate rahaliste kohustuste suhtes kohtu- või täitemenetluse toimingute alustamise poliitika või strateegia, kui tarbija varalise seisundi või koostöö puudumise tõttu ei ole sõlmitud kokkulepet, sealhulgas leitud jätkusuutlikku lahendust võla ümberkujundamiseks.”;

11)paragrahvi 48 lõiget 5 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) krediidilepingu muudatused koos asjakohase teabevahetusega, sealhulgas võlaõigusseaduse §-s 416¹sätetatud võla ümberkujundamise kohta;”;

12)seaduse 6. peatükki täiendatakse §-ga 50¹ järgmises sõnastuses

„§ 50¹. Krediidiandja kohustused seoses krediidiinkassode, krediidiostjate ja võlgnikest krediidisaaajatega ning tegelemine krediidihaldustegevusega

(1) Krediidiandja on kohustatud esitama krediidiinkassole või krediidiostjale teavet vastavalt krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 44 lõike 3 esimeses lauses sätestatule.

(2) Kui krediidiandja või -vahendaja tegeleb ise krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-des 58 ja 60 krediidiinkassole või krediidiostjale ettenähtud nõudeid, või kui krediidiostja on sõlminud krediidiandjaga krediidihalduslepingu, kohaldatakse krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 45 sätestatud.

(3) Kui krediidiandja või -vahendaja nõuab ise sisse viivitusena oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahalist kohustust, esitab ta krediidisajale paberil või muul püsival andmekandjal vähemalt järgmise teabe:

- 1) tasumisele kuuluv nõude summa kokku ja see, kas nõue sisaldab vaid põhiosa nõuet või ka intressi, viivist või võlgnetavaid teenus- või muid tasusid;
- 2) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende kontaktandmed ja aadress, kuhu on krediidisajal võimalik esitada kaebus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teave esitatakse alati enne viivitusena oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud esimese rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediidisajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud teabe esitamist ja vastava nõude alusdokumentide esitamist.”;

13paragrahvi 56 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „aktsionäride või osanike üldkoosoleku toimumist” tekstiosaga „aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu”;

14seadust täiendatakse §-ga 57¹ järgmises sõnastuses:

„§ 57¹. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiandja, kes loovutab viivitusena oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

- 1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;
- 2) loovutatud viivitusena olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk, samuti nende nõuete või krediidilepingute arv ja iga krediidi suurus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on kalendriaasta poolaasta. Teave esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse teave hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas eesmärgiga jälgida täpsemalt kriisi ajal suurt hulka krediidilepingute või nendest tulenevate nõuete loovutamisi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib esitada koos käesoleva seaduse § 57 lõikes 2 ettenähtud aruannetega.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega ette näha krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra.”;

15paragrahvi 95 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.”;

16paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastastest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mis koosneb teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.”;

17)paragrahvi 96 lõikes 1, § 97 lõikes 1, § 98 lõikes 1, § 100 lõikes 1, § 102 lõikes 1 ja § 103 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „300 trahviühikut” tekstiosaga „100 000 eurot”;

18)paragrahvi 96 lõikes 2, § 97 lõikes 2, § 98 lõikes 2, § 100 lõikes 2, § 102 lõikes 2 ja § 103 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „400 000 eurot” tekstiosaga „1 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastastest netokäibest”;

19)paragrahvi 99 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-s 48, 49 või 50 sätestatud tarbija krediitdivõimelisuse hindamisega seotud krediidiandja või -vahendaja kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.”;

20)seaduse 15. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 105² järgmises sõnastuses:

„§ 105². Krediidiostjate kohta esimese aruande esitamine Finantsinspeksioonile

Käesoleva seaduse § 57¹ kohane esimene aruanne esitatakse Finantsinspeksioonile 2025. aasta esimese poolaasta kohta.”.

§ 98. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 63 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) krediidiasutuse arvel ning klientide nimel ja arvel tehingute ja toimingute tegemise korra, sealhulgas tarbijale krediidi andmiseks tarbija maksevõime hindamise, krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise korra, asjakohasel juhul ka võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks, ning tarbijale teabe andmise ja krediidilepingu tagatiseks oleva vara hindamise korra, samuti nõustamisteenuse osutamise ja tarbija vaidluste lahendamise korra;”;

2)paragrahvi 83 lõike 3¹ teises lauses asendatakse tekstiosa „§ 44 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 46–53¹, 57 ja 58” tekstiosaga „§ 44 lõigetes 2–4 ning §-des 46–53¹, 57, 57¹ ja 58”;

3)seadust täiendatakse §-ga 83¹ järgmises sõnastuses:

„§ 83¹. Krediidiasutuse kohustused seoses krediidiinkassode, krediidiostjate ja võlgnikest krediidisaaajatega ning tegelemine krediidihaldustegevusega

(1) Krediidiasutus on kohustatud esitama krediidiinkassole või krediidiostjale teavet vastavalt krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 44 lõike 3 esimeses lauses ja §-s 61 sätestatule.

(2) Kui krediidiasutus tegeleb ise krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 58 ettenähtud nõudeid, või kui krediidiostja on krediidiasutusega sõlminud krediidihalduslepingu, kohaldatakse krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 45 sätestatut. Kui krediidiasutus tegeleb ise krediidihaldustegevusega, mis puudutab tarbijakrediidilepinguid, kohaldatakse tema suhtes ka krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 60 sätestatut.

(3) Kui krediidiasutus nõuab ise sisse viivituses oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahalist kohustust, esitab ta krediidisaaajale paberil või muul püsival andmekandjal vähemalt järgmise teabe:
1) tasumisele kuuluv nõude summa kokku ja see, kas nõue sisaldab vaid põhiosa nõuet või ka intressi, viivist või võlgnetavaid teenus- või muid tasusid;
2) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende kontaktandmed ja aadress, kuhu on krediidisaaajal võimalik esitada kaebus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teave esitatakse alati enne viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud esimese rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediidisaaajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud teabe esitamist ja vastava nõude alusdokumentide esitamist.”;

4)paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 4⁵ järgmises sõnastuses:

„(4⁵) Krediidiasutusel on õigus avaldada pangasaladust sisaldavaid andmeid krediidiostjale ja asjakohasel juhul krediidiinkassole krediidiinkassode ja -ostjate seaduses sätestatud juhtudel ja ulatuses.”;

5)seadust täiendatakse §-ga 92³järgmises sõnastuses:

„§ 92³. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiasutus, kes loovutab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

- 1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;
- 2) loovutatud viivituses olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk, samuti nende nõuete või krediidilepingute arv ja iga krediidi suurus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepingutest tulenevaid nõudeid ja tarbijakrediidilepinguid ning sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on kalendriaasta poolaasta. Teave esitatakse 20 päeva jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse teave hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas eesmärgiga jälgida täpsemalt kriisi ajal suurt hulka krediidilepingute või nendest tulenevate nõuete loovutamisi.

(4) Kui krediidiasutus on krediidilepingud sõlminud teises lepinguriigis, edastab ta käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ka selle riigi järelevalveasutusele. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega ette näha krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra.”;

6)paragrahvi 134¹⁹lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§-s 48 või 49” tekstiosaga „§-s 48, 49 või 50”;

7)seadust täiendatakse §-ga 141¹⁷järgmises sõnastuses:

„§ 141¹⁷. Krediidiostjate kohta esimese aruande esitamine Finantsinspeksioonile

Käesoleva seaduse § 92³kohane esimene aruanne esitatakse Finantsinspeksioonile 2025. aasta esimese poolaasta kohta.”.

§ 99. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 2 lõiget 4 täiendatakse punktiga 6²järgmises sõnastuses:

„6²) krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses krediidiinkassona tegutsemine;”.

§ 100. Pandikirjaseaduse muutmine

Pandikirjaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 16 lõikest 1 jäetakse välja sõna „Eestis”;

2)paragrahvi 17 lõike 4 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „ja” sõnaga „või”.

§ 101. Tarbijakaitse seaduse muutmine

Tarbijakaitse seaduse § 65 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „403¹–404¹” tekstiosaga „403¹–404²”.

§ 102. Võlaõigusseaduse muutmine

Võlaõigusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 403 lõige 2¹tunnistatakse kehtetuks;

2)seadust täiendatakse §-ga 404²järgmises sõnastuses:

„§ 404². Teave tarbijakrediidilepingu muude tingimuste muutmise kohta

(1) Enne tarbijakrediidilepingu tingimuste muutmist esitab krediidiandja tarbijale kirjalikult või püsival andmekandjal järgmise teabe:

- 1) kavandatud muudatuste selge kirjeldus, ja kui see on kohaldatav, siis tarbija nõusoleku saamise vajadus;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud muudatuste tegemise aeg;
- 3) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud muudatustega seoses tarbija jaoks ettenähtud kaebuse esitamise võimalused ja kaebuse esitamise tähtaeg ning selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab kaebuse esitada.

(2) Krediidiandja võib esitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe üldistatult kujul.”;

3)paragrahvi 406 täiendatakse lõikega 5⁴järgmises sõnastuses:

„(5⁴) Kui tarbijakrediidilepingus on kokku lepitud krediidi kasutusse võtmise ülempiir ja selle kasutusse võtmise kohta tuleb tarbijal esitada krediidiandjale eraldi tahteavaldus vastavas taotluses, peab krediidiandja enne iga krediidisumma väljamaksmist järgima krediidi kulukuse määra ja selle arvutamise aluste kohta sätestatud kooskõlas käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse §-ga 406¹. Eelnimetatud tarbijakrediidilepingu all käsitatakse sellist lepingut, mis vastab ühele või mitmele järgmisele tunnusele:

- 1) tarbijale määratakse krediidilimiit, mida ta võib kasutada korduvalt kuni krediidilimiidi täitumiseni;
- 2) tarbija tasub intressi tegelikult kasutusse võetud summadel;
- 3) kasutamata krediidi suurus väheneb ja suureneb, olenevalt sellest, kui palju tarbija raha kasutusse võtab ja seejärel tagasi maksab;
- 4) leping on sõlmitud pika tähtajaga või tähtajatult;
- 5) krediidiandjal on õigus seada krediidi kasutusse võtmisele eeltingimused, näiteks vähim summa, ja keelduda krediidi kasutusse andmisest.”;

4)paragrahvi 412 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui krediidiandja loovutab tarbijakrediidilepingust tulenevad nõuded või õigused kolmandale isikule, sealhulgas krediidiinkassole või krediidiostjale krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses, võib tarbija esitada selle kolmanda isiku vastu tarbijakrediidilepingust tulenevalt kõik vastuväited, mis tal olid senise võlausaldaja vastu nõude loovutamise ajal, muu hulgas on tal õigus nõuda oma nõuete tasaarvestamist. Kokkulepe, millega välistatakse käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud tarbija õigus või piiratakse seda, on tühine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loovutamise korral tuleb tarbijat sellest teavitada, välja arvatud juhul, kui krediidiandja jääb kokkuleppel uue võlausaldajaga tarbija suhtes ise edasi tegelema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud krediidihaldustegevusega. Kui krediidiandja on krediidiostjaga kokku leppinud tarbija teavitamise korra krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 59 kohaselt, ei ole krediidiandja kohustatud tarbijat enam eraldi teavitama.”;

5)seadust täiendatakse §-ga 416¹järgmises sõnastuses:

„§ 416¹. Tarbijakrediidilepingu kohtuväline ümberkujundamine

(1) Enne viivituses oleva krediidilepingu suhtes kohtu- või täitemenetluse toimingute alustamist, peab krediidiandja vähemalt hindama ja asjakohasel juhul tarbijale pakkuma üheselt mõistetavate väljenditega võimalust kohtuväliselt nõue ümber kujundada või muul kujul osaliselt või täielikult refinantseerida (edaspidi *võla ümberkujundamine*). Sealjuures võib krediidiandja arvesse võtta tarbija varasemaid reageerimisi meeldetuletustele seoses viivituses oleva krediidilepinguga. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei välista võla ümberkujundamise pakkumist ka muudel juhtudel.

(2) Krediidiandja peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hindamise käigus ja asjakohasel juhul ka vastava võimaluse väljapakumise korral võtma võla ümberkujundamisel arvesse tarbija olukorda, tema õigusi ja huve ning krediidiandja võib rakendada võla ümberkujundamist juhul, kui tema hinnangu kohaselt suudab tarbija tõenäoliselt oma kohustused täita.

(3) Krediidiandja võib võla ümberkujundamiseks muu hulgas teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks;
- 2) tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 3) krediidilepingu liigi muutmiseks;
- 4) nõudest osaliselt loobumiseks või erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate nõuete summeerimiseks;
- 5) intressimäära muutmiseks;
- 6) vääringu konverteerimiseks.

(4) Kui seoses võla ümberkujundamisega muudetakse ühe või mitme krediidilepingu kehtivaid tingimusi muu kui tähtaja pikendamise tingimuse osas, näidatakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis sõlmitud kokkuleppes refinantseeritava krediidi põhisumma ning intresside, viiviste ja muude krediidi kasutamise tasude suurus. Tarbija nõudmisel peab krediidiandja edastama talle ka teabe iga esialgse

krediidisumma kohta ning intresside, viiviste ja muude krediidi kasutamise tasude arvestuse. Krediidilepingu tingimuste muutmise kokkulepe, mis ei vasta käesoleva lõike esimeses lauses sätestatule, on tühine.”.

§ 103. Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seaduse muutmine

Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seadust täiendatakse §-ga 17⁵järgmises sõnastuses:

„§ 17⁵. Võlaõigusseaduses krediidiinkassode ja -ostjate seaduse jõustumisega jõustunud muudatuste rakendamine viivituses olevate tarbijakrediidilepingute suhtes

Krediidiinkassode ja -ostjate seaduse jõustumisega võlaõigusseaduses jõustunud muudatusi ei kohaldata nende tarbijakrediidilepingute või neist tulenevate nõuete suhtes, mis on viivituses, kui krediidiandja on need loovutanud enne krediidiinkassode ja -ostjate seaduse jõustumist.”.

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 104. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 97 punktis 12 sätestatud krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 50¹lõige 3 ja § 102 punktis 5 sätestatud võlaõigusseaduse § 416¹lõige 4 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/2167 krediidihaldajate ja krediidiostjate kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL (ELT L 438, 08.12.2021, lk 1–37).

Lauri Hussar
Riigikogu esimees